Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237. Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ЛЮТОГО 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 10, 1954. No. 27. VOL. LXII.

ЕКОНОМІСТИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ДЕПРЕСІЇ НЕ БУДЕ

РОБІТНИЧІ ФАХІВЦІ НЕ ПОГОДЖУЮТЬСЯ З ЦИМ ОПТИМІСТИЧНИМ ПЕРЕДБАЧЕННЯМ; ВОНИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ТРЕБА ЗБІЛЬШИТИ СПОЖИВАННЯ

Вашингтон. — Група економічних фахівців, зізнаючи перед Спільною Конгресовою Комісією для Економічного Звіту, заявила, що інвестиції в приватних підприємствах свідчать про те, що вигляди на добробут в ЗДА спряталі ві, головним чином внаслідок податкової політики уряду президента Айзенгавера. Але фахівці від робітничих справ, представники робітничих спілок заявляють, що податкова політика уряду повинна йти в тому напрямку, щоб збільшити силу споживачів, а не заохочувати капітал до більших інвестицій. Стенлі Рутенберг, представник Конгресу Індустріяльних Робітників, заявив, що для теперішньої господарської ситуації найкориснішою річчю буде вести таку податкову політику, щоб збільшити прибутки найширших верств населення, яке могло б більше купувати. Рутенберг домагається збільшити суму, звільненої від оподаткування, щоб населення, яке мало заробляє, мало більше грошей на видатки. — Тоді збільшаться закупи товарів, а це спричинить більші обороти і заохотить капітал до розбудови промислових підприємств. Представник машинобудівельного промислу, Джордж Терборг схвалює податкову політику уряду, бо вона заохочує капітал до розбудови підприємств, що збільшує добробут країни. Визначний економіст Декстер Кізер заявив, що вигляди на дальший добробут не гірші, як у 1953 році, хоч у 1954 році стан продукції може дещо обнизитися. Економіст Ралф Воткін, на основі звіту 1,315 підприємств, твердить те саме. Він каже, що 46 відсотків промислових концернів передбачають в 1954 році збільшити збут своїх товарів, 22 відсотки — обнизити свою продукцію, а 32 відсотки — працювати на тому самому рівні, що в 1953 році. 32 відсотки підприємств плянують збільшити чистий прибуток у 1954 році, 21 відс. — зменшити, в 42 відс. гадають, що залишиться без змін. 20 відс. підприємств думають збільшити свої інвестиції, — 33 відс. — зменшити, а 47 відс. — залишити без змін. 11 відс. хочуть збільшити число робітників, 9 відс. — зменшити, а 80 відс. затримати те саме число робітників, яке було в 1953 році. 42 відс. передбачають збільшити свої замовлення, 22 відс. — зменшити, а 36 відс. хотіли б залишити без змін.

Рейборн домагається, щоб Айзенгавер стримав очорнювання демократів

Вашингтон. — Провідник демократів у Палаті Репрезентантів, Сем Рейборн домагається, щоб президент Айзенгавер своїм авторитетом стримав „нікчемні, неправдиві і підлі" обвинувачення, якими республіканці очорнюють демократів у Конгресі й поза ним. Рейборн забрав слово після того, як республіканський конгресмен Клер Е. Гофман домагався вияснення, чому демократи критикують уряд Айзенгавера, хоч рік тому обіцяли його підтримувати. Рейборн заявив: „Ми сказали, що будемо співпрацювати з урядом Айзенгавера, але тепер чуємо, як люди на високих становищах натякають, що кожний, хто називає себе демократом, приймає має комуністичну заразу. (Подібний закид зробив був сенатор МекКарті). А остання на нас атака, сказав Рейборн, це заява „члена уряду ч. 2, який назвав нас садистами." (Рейборн мав на думці дорадника президента Шермена Адамса, який сказав, що демократи — це поширювачі страху перед депресією). Рейборн сказав, що ці „нікчемні й неправдиві" очорнення хтось мусить стримати і що „є одна людина в ЗДА, яка може це зробити." Рейборн погрожував, що коли очорнювання не будуть стримані, то президент не зможе розраховувати на співпрацю демократів при усваленні пропонованих йому урядом законів.

50 детективів розшукують вбивника Боденгаймів

Ню Йорк, Н. Й. — 50 детективів розшукують людину, яка вбила поета й повістяра Максвелла Боденгайма та його майже на половину від нього молодшу дружину Рут Феґан. Боденгайма знайшла поліція застреленого, а його дружину пробиту кілька разів ножем. Вони обоє жили в помешканні Гарольда Вайнберґа, який зник після цієї трагічної події. Боденгайм здобув собі славу поета і повістяра в 20-тих роках цього століття, але пізніше скотився на суспільне дно і жив як „бом", не соромлячись навіть на вулиці просити милостині, удаючи сліпого. В його кімнаті знайшла поліція табличку з написом „я — сліпий". Давній приятель Боденгайма, письменник Бен Гехт згодився дати гроші на похорони свого товариша. З'явилася й перша жінка Боденгайма, з якою він розвівся ще 1938 року. (Друга жінка Боденгайма померла, а Рут Феґан була третьою дружиною покійного письменника). Похорон Боденгайма відбудеться на цвинтарі Сідер Парк коло Оределю в Ню Джерзі.

ГУБЕНАТОРИ ЗБИРАЮТЬСЯ НА НАРАДИ В СПРАВІ УМОВОГО ЗДОРОВ'Я

Губернатор стейту Мішиґен, Меннен Вільямс (третій зліва) поздоровляє першу групу губернаторів поодиноких стейтів, які приїхали на Крайову Конференцію Губернаторів в справі умового здоров'я, скликану до Дітройту. Крім губернаторів, в конференції бере участь 250 конгресменів та велика кількість лікарів. На фото (від ліва) губернатори: — Вільям Г. Стреттон (Ілиной), Роберт Б. Мейнер (Ню Джерзі), Вільямс, Едвард Арн (Кензас), Джанстон Морей (Оклагома), і Френк Клемент (Теннесі).

Маріо Шельба творить новий італійський уряд

Рим. — Президент італійської республіки Інауді доручив членові християнсько-демократичної партії Маріо Шельбі створити новий кабінет міністрів, на що він погодився „з застереженням". Остаточну відповідь Шельба дасть президентові після устійнення, чи матиме за собою більшість в парляменті. Маріо Шельба приступив уже до переговорів з провідниками малих центрових партій, які, піддержавши його, дали б йому більшість 16 голосів при голосуванні над затвердженням його програми. Ця програма майже не відбігатиме від програми, запропонованої попереднім прем'єром Фанфані.

АВСТРІЯ НА ЧЕРЗІ НАРАД У БЕРЛІНІ

ЧОТИРИГОДИННЕ ТАЄМНЕ ЗАСІДАННЯ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАКІНЧИЛОСЬ БЕЗ НІЯКОЇ СУТНЬОЇ ДОГОДИ

Берлін. — Останнє засідання чотирьох міністрів закордонних справ, яке відбулося в понеділок 8 ц. м., було таємне, й всі його учасники зобов'язалися зберігати строгу дискрецію. Сотні журналістів, — які з'їхалися до Берліну, щоб стежити за всіми, навіть найменшими подробицями конференції, не дістали ніяких інших інформацій крім буквально чотирьох коротких речень офіційного повідомлення. У тому повідомленні сказано лише, що конференція займалася точкою 1-шою денного порядку (про „заходи для зменшення міжнародного напруження через скликання конференції п'яти держав") і що, зайнявшись точкою 3-тою (про мир з Австрією) рішено розпочати дебати над австрійською проблемою найдалі в п'ятницю цього тижня. Тому, що при договорення про перехід до дебат над австрійською проблемою і конкретного встановлення дати тих нарад не сказано ані одним натяком про згоду в будьякій іншій справі, пресові коментатори заповняють, що на тому таємному засіданні не прийшло до ніякого меріторичного замирення і що зберігання строгої дискреції має заохотити Молотова до більшої щирости на наступних таємних засіданнях, якщо такі відбувались би. Передбачають, що західні міністри запропонують бодай ще одне таємне засідання, спеціяльно для інших європейських проблем, щоб остаточно вияснити, чи взагалі є ґлузд продовжувати дебати про Німеччину, без ніяких вигляд на порозуміння. Тим часом Молотов заповів, що він „має щось сказати в німецькій справі". Тому, поки почнуться дебати над справою Австрії, відбудуться найменше ще два засідання у справі Німеччини. У цьому третьому тижні Берлінської конференції наради знову перенеслись до Західного Берліну. На таємному засіданні проводив французький міністер Бідо. У зв'язку з вирішенням розпочати цього тижня наради над справою миру з Австрією, ухвалено запросити австрійського міністра закордонних справ Фіґля для вислухання його становища. — Фіґль, навіть не чекаючи на формальне запрошення, мав уже у вівторок прибути до Берліну. Німецька преса повідомила, що до Східного Берліну прибув заступник міністра закордонних справ Комуністичного Китаю і мав уже розмову з Молотовим. — Тому, що — здогадуються закордонні часописи — західні міністри запропонували зміну первісного внеску Молотова щодо вилучення конференції 5 держав у тому напрямку, щоб така конференція, з участю комуністичного Китаю, займалася лише точно означеними справами Далекого Сходу, Молотов певне чекає на інструкції з Москви, як має в цій справі поводитись. Зрештою, закордонна преса ставиться дуже скептично до дальшого ходу й висліду Берлінської конференції, пригадуючи, що вже давно підкреслювано тісний зв'язок німецької й австрійської справи з мирною. Тому, коли не буде ніякої згоди в справі Німеччини, трудно сподіватися прихильнішого відношення Молотова до справи Австрії.

Найвищий Суд проти незаконних дій поліції

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА потвердив засуд на Петріка Е. Ірвайна, який незаконно вів заклади в Каліфорнії, але одночасно заявив себе проти поліції, яка своїми діями порушила конституцію, бо у відсутності власника ввійшла до його мешкання, звелівши слюсареві доробити ключі. Крім того, поліція заложила підслухові апарати в мешканні Ірвайна, що є незгідне з законами ЗДА. Засуд на Ірвайна затверджено більшістю 5 до 4 голосів. Суд засудив Ірвайна за те, що незаконно вів заклади на кінських перегонах. Ірвайн дістав рік і шість місяців в'язниці. Але він твердить, що мав право вести заклади, бо заплатив 50 долярів податку, згідно з федеральним законом. Одначе судді стали на становищі, що цей податок може бути плачений тільки від законних підприємств, і що заплачення податку не звільняє обвинуваченого від вини.

9 осіб і 6 корпорацій обвинувачені в ошуканстві уряду

Вашингтон. — Департамент справедливости обвинувачує 9 осіб та 6 корпорацій в тому, що, бажаючи збагатитися, вони робили фальшиві зізнання і за безцін скуповували нафтоналивні кораблі. Серед обвинувачених бувший демократичний конгресмен Джозеф Е. Кейзі. Судові переслухування в цій справі велися від 1952 р. і щойно тепер про них повідомлено пресу. Сенатори, які вели переслухування, в цій справі, твердять, що ця група людей, із Кейзі на чолі, заробила 3,250,000 долярів, купивши кораблі за 101,000 долярів. В цю аферу замішані й деякі інші відомі політики, а також аргентинський грецький мільйонер Аристотелес Онассіс, торговець кораблями і їхній продуцент. Усіх їх обвинувачують в тому, що вони обманили уряд, заявляючи, що фірми, які купили кораблі, контрольовані американським урядом (бо подібного роду фірми має право купувати тільки американська фірма). Обвинувачені можуть бути покарані 10,000-доляровою карою, та 5 роками тюрми.

Кава таки не подешевшає

Вашингтон. — Сенатська Банкова Підкомісія почала переслухування в справі подорожчання кави, фунт якої коштує вже понад один доляр. Сенатор Дж. Гленн Біл, голова цієї підкомісії, заявив, що він хоче вияснити дійсну причину подорожчання кави, і тому підкомісія переслухуватиме імпортерів кави, тих, що її палять, купців гуртівців та споживачів цього напитку. В першому дні переслухуванно директора і віце-директора Кавової і Цукрової Біржу в Ню Йорку. Директор біржі Ґуставо Лобо заявив, що ціни на каву піднеслися внаслідок морозів у Бразилії, і тому немає виглядів на те, щоб вони обнизилися, коли новий збір вийде на світові ринки. 4 липня минулого року мороз знищив у Бразилії мільйони кавових кущів, і тому спекуляція грає лише незначну ролю в подорожчанні кави в ЗДА.

Три легкі землетруси в Америці

8-го лютого сейсмографічні стації занотували легкі землетруси на американському континенті. В ранніх годинах тут було легке страсення землі в Сан Франсіско в Каліфорнії, а в сусідніх місцевостях Іст Овкленді і Берклі був землетрус дещо сильніший, але жертв у людях не було. Грізніший землетрус відбувся в південно-східному Мехіко, який 6 і 7 лютого спричинив поважні шкоди, хоч тепер повідомлюють, хоч і досі не знати, скільки там було жертв у людях. Третій землетрус 8 лютого навістив Ґватемалю.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ АНТИКОМУНІСТИЧНІ ВИКЛАДИ В МАРКЕТСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Милвокі. — В лютому, кожного понеділка о год. 8-ій ввечері, в Слов'янському Інституті Маркетського Університету продовжується серія викладів на тему: „Московський імперіялізм і закордонна політика". Першу доповідь на тему „Чому американці не розуміють московського комунізму" виголосив 1-го лютого професор цього університету, д-р. Смаль-Стоцький. Чергового понеділка, 8-го лютого, промовляв проф. Челя Ковріґ, бувший ректор Будапештського університету, на тему: „Успіхи комунізму". В наступний понеділок, 15-го лютого, доповідачем буде професор, князь Франтішек Шварценберґ, бувший чеський амбасадор при Ватикані, а тепер професор католицького університету в Шікаґо, який промовлятиме на тему: „Проблема сателізованих націй". Останнім доповідачем у серії викладів у цього місяця буде голова Українського Конгресового Комітету, професор Джорджтавнського університету, д-р Лев Добрянський, що в понеділок 22-го лютого виголосить доповідь на тему: „Американська політика визволення поневолених народів."

Олександер Архипенко мав доповідь у Милвокі

Милвокі, Віс. — В п'ятницю 5-го лютого наш світової слави скульптор Олександер Архипенко був гостем місцевої Школи Мистецтва та Клюбу Артистів, де в заповненій залі виголосив доповідь про філософію свого мистецтва, ілюструючи її численними світлинами. На жаль, виклад був недоступний для публіки. Місцева преса подала довші звідомлення про ту доповідь, підкреслюючи українське походження мистця.

Москва припинила висилку українських підсовєтських видань для НТШ в Америці

Ню Йорк. — Впродовж кількох років можна було передплачувати й одержувати в Америці видання т. зв. Академії Наук Української ССР та слідкувати за повним занепадом науки в поневоленій Україні. Але з початком цього року місцеве посередництво в передплаті совєтських видань, відома „Фоур Континент Бук Корпорейшен", повідомила голову НТШ в Америці, — проф. Р. Смаль-Стоцького, що з днем 1-го січня припинено висилку закордон „Докладів Академії Наук УРСР", які виходили що другий місяць, та „Вісника Академії Наук УРСР", що виходив кожного місяця. Раніше вже повідомлено, що також „Свободі" припинено висилку передплачуваних нею підсовєтських українських видань.

3,000 жидів демонстрували перед ізраїльським консулятом

Ню Йорк, Н. Й. — Три тисячі жидів-ортодоксів пікетували перед будинком ізраїльського консуляту в Ню Йорку. Між демонстрантами було 200 рабінів-хуситів та сотні студентів духовної семінарії. Демонстранти несли транспаренти з написами: „Відкликати військову службу євреї!", „Чи підтримувати уряд, який виступає проти релігії?" та інші. Ортодоксні жиди протестували проти закону, який покликає в Ізраїлі до військової служби самітних жінок у віці від 18 до 26 року. Ортодокси твердять, що цей закон противиться релігійному почуванню вірних.

Англійці не хочуть „зривати" Берлінську конференцію

Лондон. — В політичних колах Англії кружляє вістка, що англійський уряд вирішив уникати найменшої познаки, наче б це західні альянти завинили в невдачі Берлінської конференції, бо це — мовляв — не тільки дало б зброю в руки московським комуністам в їхній дальший холодній війні, але також ослабило б персональну позицію міністра Ідена, що с передбаченні як наступник Черчила на становищі прем'єра Великої Британії. Хоча ніхто в Англії не прив'язував особливо великих надій до Берлінської конференції, проте лейбористи, особливо ж їх ліве крило, вірять, що зустрічі із совєтськими репрезентантами облегшать міжнародне напруження і наблизять світ до дійсного миру. Тому англійський уряд і в його імені Іден у Берліні не приспішуватимуть закінчення конференції, щоб не викликати враження, що це вони „зірвали" її всупереч „миролюбній позиції" Молотова.

ЗДА не вишлють своїх військ до Індо-Китаю

У зв'язку з теперішньою великою офензивою комуністичних партизанських військ в Індо-Китаю, які загрожують поважно столиці провінції Ляосу, Пуанґ Прабанґо, група демократичних конгресменів і сенаторів звернулася з запитом до адміністрації Айзенгавера, чи правда, що уряд задумує перекинути до Індо-Китаю американські наземні війська з Кореї для активної допомоги Франції в боротьбі проти комуністів. Лідер республіканської більшости в сенаті, сен. Новленд рішуче заперечив цим погоноскам і ствердив, що ЗДА не візьмуть участи в індо-китайській війні ніякими власними наземними військовими частинами.

В АМЕРИЦІ

● Голова Дитячого Відділу при Американському Легіоні пані М. В. Ворд заявила, що злочинність малолітніх зростає внаслідок того, що діти дуже рідко ідуть при спільному столі разом з батьками і через те не вчаться від них доброї поведінки, чемности, засад та основ людського співжиття.

● Джан Ґвасті, який відсидів три роки в чеській комуністичній тюрмі, а два роки ховався від повторного арештування, першої ж неділі після повороту до ЗДА поїхав з своєю родиною до церкви, щоб подякувати Богові за щасливе врятування. Ґвасту супроводило поліційне авто, щоб не допустити до ненавмисних оваций, якими публіка його зустрічає.

● Сенатор Джозеф МекКарті, промовляючи на обіді в пошану Лінколна, заявив, що демократи, впродовж свого 20-річного урядування, свідомо приймали комуністів на урядові становища, обманюючи тим способом мільйони своїх виборців.

● О. д-р Бенджамін Б. Ґерці, що проповідує в Урядовій Церкві Божого Батьківства, заявив, що „сама тільки віськова сила в теперішній добі не зможе врятувати людства від знищення". Проповідник твердив, що для порятунку світу треба, щоб християнська наука запанувала в цілому світі.

● Американська Федерація Праці на своїх річних зборах в Маямі Біч домагається, щоб ЗДА допомогли Ґватемалі, якщо ця республіка вийде з-під комуністичних впливів. Голова АФП Джордж Міні написав листа до президента Ґватемалі Джекоба Арбенза Ґузмана, в якому високо оцінює соціяльні реформи його уряду, але одночасно обвинувачує його в тісній співпраці з комуністами.

● Представник Уряду Іміграції й Натуралізації, зізнаючи перед Конгресовою Комісією Видатків, заявив, що ЗДА загрожує небезпечна „інвазія" чужинців, які незаконно кожного року прибувають до цієї країни.

ПІДГОТОВА ДО ЮВІЛЕЙНОЇ ІМПРЕЗИ УНС ОРГАНІЗУЄ І ЄДНАЄ МОЛОДЬ

Ню Йорк. — Минулого понеділка, 8-го лютого, тут в приміщеннях УМСА при 23-ій вулиці відбулася чергова проба співу хору молоді метрополітальної округи, в якій цим разом взяло участь вже коло 80 осіб, дівчат і хлопців. Хор робить свої проби в підготові останньої частини опери М. Лисенка — „Майська Ніч", що увійде в програму великого музичнотанцювального фестивалю, — який відбудеться в Карнеґі Голл в дні 16-го травня з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу. Підготова до фестивалю викликує традиційний вже і типовий для тієї молоді ентузіязм, а також становить один з найкращих форумів для об'єднання молодої різного походження. Хором диригує Степан Марусевич, народжений тут у покійного композитора та великого приятеля молоді, Михайла Гайворонського. Загальне музичне керівництво спочиває в руках відомої організатора фестивалів „Гомін України", Ольги Дмитрів. Великий ентузіязм до української пісні проявляється в цій групі вже хоч би тим, що поодинокі співачки і співаки з подивугідною швидкістю — як це стверджує диригент — засвоюють собі трудні мельодії оперової пісні. На кожній пробі цього хору можна вже було завважити й таких ветеранів культурних імпрез молоді, що вже довгі роки тут відомі, як „Гомін України". Ольги Дмитрів. ... віддані ветерани тут ґенерації співачка Марія Боднар, учасник багатьох імпрез Василь Цюпа, Володимир Бакад, Евген Крук, трос Шумейків — Анна, Стефан і Теодор, Ольга Масакова та Гелен Сенько і багато інших. З молодою і цим разом є її невідступний приятель і невтомний піонер українського культурного життя в Брукліні, Павло Слободян, відомий теж з його головних роль в „Гомонах України". В цій групі, переважно тут народженої молоді, бачимо теж і новоприбулих, як Валентин Вакум та інші. — Свою участь в цьому ж хорі заповів артист-маляр М. Мороз, однаковий ентузіяст співу, як і малярства, інж. Богачевський та інші. Ця група, разом з об'єднаними танцювальними групами під проводом тут народженого Івана Фліса і д-ра Романа Петрини, приготовляє одну фестивальну частину імпрези.

Друга частина, концертова, буде виконана спільно з об'єднаними хорами метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі під диригентурою Олександра Микитюка, диригента „Думки", та в супроводі новоствореної і очолюваної інж. А. Осадцою Української Симфонічної Оркестри, що, крім гимнів, виконає кантату Й. Кишакевича „Катерина", до слів Шевченка. Поодинокі хори вже ведуть підготову до того концерту, інші почнуть її вже в найближчих днях. Білети на цей фестиваль, що має всі передумови на те, щоб стати українською репрезентативною культурною імпрезою, вже є в продажу в секретарів Відділів УНС метрополітальної округи.

В СВІТІ

● Коло 900 осіб, між ними багато дітей, повмлівали від спеки й утоми, коли на пекучому сонці ждали в останню неділю у непрогідній юрбі перед собором у Сиднею в Австралії, щоб побачити королеву Єлисавету ІІ, яка мала прибути туди з своїм почотом на богослужбу. Каплиця біля собору перетворилася на імпровізований шпиталь, де зомлілі діставали першу лікарську допомогу.

● Колишній німецький маршал летунства Альберт Кессельрінґ і коло 20 інших колишніх високих німецьких старшин - летунів прибули до Фюрстенфельдбрук на запрошення американського військового командування для огляду американських летунських споруд. Комуністи кричать з того приводу, що американці „зволяються" з Кессельрінгом, щоб відбудувати німецьке воєнне летунство.

● Норвезька поліція арештувала „певну кількість осіб" (як сказано в офіційному повідомленні) — під закидом, що вони „передавали нелегально інформації одній чужинецькій державі". Офіційні чинники відмовились сказати щось більше у цій справі, але норвезькі газети і чужинецькі кореспонденти твердять, що в цій норвезькій справі стежили за людьми, що виконували для Совєтів шпигунську роботу.

● У Кенії в Африці націоналістична - терористична організація автохтонів зорганізувала вже другий впродовж кількох днів саботаж, ушкодивши залізничну колію. У справжній битві війська з озброєним відділом Мав-Мав вбито 16 членів терористичної організації, при чому згинув також один із працівників еккурсівних „Ґенерала Китаю" — „Бриґадієр" Вату-Бату.

● Щоб зорганізувати й обслуговувати шпиталь на 200 осіб, що його уфундували для Кореї західно-німецький уряд (про це була в „Свободі" згадка), виїхала з Франкфурту в Німеччині до Сеулю в Кореї друга група німців, цим разом — 48 лікарів, піклувальниць і іншого допоміжного персоналу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З ПРИВОДУ 25-РІЧЧЯ ОУН

Америка — це така країна, яка завжди симпатизувала з національними рухами, чи революціями, що їх ціллю було визволення. Революційне підпілля, ірляндське чи італійське, мало тут постійний захист, включно з такими великими постатями, як от італійський Гарібальді. Тут родився ірляндський Де Валера. Тут знайшли притулок і фінансову піддержку навіть польські повстанці проти Росії. Під таким впливом, тому 60 чи 50 років, писали в „Свободі" на політичні теми перші наші священики-піонери, бажаючи перемінити свою рідну землю в другу Ірляндію, чи Італію, що змагали до цілковитого визволення і об'єднання. Тому теж вони так гостро критикували діяльність Української Парляментарної Репрезентації у Відні, яка, на їх думку, тільки дурить український нарід марними надіями на Відень і цісаря, присипляє його природні сили і вбиває в ньому дух ініціятиви та активности. Тим теж треба пояснити ту обставину, що вже тому 50 років „Свобода" збирала пожертви на „Бойовий Фонд", а висилаючи з тої збірки 5,000 долярів зазначала, що це — „на піддержку бойової акції", себто на допомогу жертвам активного спротиву проти виборчих надужить, чи допомогу українським студентам, що своїми протипольськими виступами на львівськім університеті активізують українську справу і доводять її до відома широкого світу. В подібний спосіб, як пригадуємо собі вітала тоді „Свобода" теж і створення на Великій Україні Революційної Української Партії — РУП.

Згадуємо про ці речі, бо й вони вияснюють той великий ентузіязм, з яким повітали американські українці створення на рідних землях по першій світовій війні Української Військової Організації (УВО), ціллю якої була бойово-революційна акція проти окупантів, що загарбали Київ і Львів. Український націоналістичний дух УВО, що не склонила голови перед ворогами-загарбниками й її активний спротив, захопив цілковито серця американських українців. Вони підтримували цього духа у всіх його проявах, як на революційно-бойовому відтинку, так і на шкільному, просвітньому, господарському. Всі ті симпатії перейшли згодом і на Організацію Українських Націоналістів (ОУН), яка тому 25 років (віденські наради від 29 січня до 4 лютого 1929), перебираючи на себе завдання УВО, стала одночасно ще й „політичною організацією" та поширила свою діяльність (попри керування революційно-бойовою акцією) на політично-дипломатичну акцію й організацію всього суспільного життя нації. Проте для американського громадянства, як говорити про загал, на ділі існувало далі УВО, існував активний спротив окупантам, живий протест проти поневолення нації. Перший Конгрес Українських Націоналістів в 1929 року, що покликав до життя ОУН, набрав в Америці широкого розголосу знову в час останньої війни, коли комуністи та інші вороги визвольних змагань українського народу почали друкувати англійською мовою якісь „Декалоги" та зв'язувати їх з українським націоналістичним рухом і з боротьбою українського народу за незалежність в подібний спосіб, як це тепер робить в „Ню Лідер" Далін. Всі ті атаки на ОУН, які ми відбивали, як і всі ті глухі вісті, що доходили до Америки в справі розбиття українського націоналістичного табору, ніяк не захитали в американських українців віри в український націоналістичний рух, в тих, що в найтяжчих годинах нації не схиляли національного самостійницького прапора і обороняли його жертвуючи своїм життям, щоб доказати, що українська нація вправді поневолена, але не покорена. Таке відчував навіть кореспондент „Ню Йорк Таймсу", коли описував, як у Львові вішали під саме Різдво Біласа і Данилишина. В очах американського кореспондента Польща покрила себе ганьбою перед цілим культурним світом, коли не змогла здобутись навіть під Різдво на помилування великих ідеалістів.

Таким було в серцях американських українців УВО, так вони дивились і на ОУН. Звідси і симпатії до них. До цього додаймо, що український націоналістичний дух цілком подібний до почувань, якими жив американський нарід, коли добивався своєї волі й яким далі живуть тут ті, в жилах яких пливе кров американських піонерів. А вже дуже важливе для нас і Америки те, що український націоналістичний дух є сьогодні тою силою, яка найбільше журить і лякає Москву.

Згадуючи за 25-річчя ОУН, хочемо при кінці зазначити, що ми не замикаємо очей на різні її недомагання. Проте ми переконані, що український націоналістичний рух переможе всі ці трудноші й недомагання і буде в українськім народі гнявом тільки його найблагороднiших почувань, як національних, так етичних і моральних.

РУКАВИЧКИ СУПРОТИ КОМУНІСТІВ

Очевидно, що неможливо порівнювати нинішню атмосферу в З'єдинених Державах у відношенні до комунізму й комуністів із тією атмосферою, що панувала тут, напр., в листопаді 1933 року, коли президент Ф. Д. Рузвелт, під натиском могутньої просовєтської течії і в згоді з власним цілком фальшивим уявленням про Совєти і комунізм, проголосив визнання СССР. Величезна зміна зайшла в настроях широкого американського громадянства від тієї дати до дня 12 березня 1947 року, коли наступник Ф. Д. Рузвелта, Г. С. Труман, перевів через Конгрес постанову про допомогу Греції і Туреччині, загроженим збоку світового комунізму, яка то постанова ввійшла в історію під назвою „доктрини Трумана". Дальшим етапом на шляху вивчання, що таке комунізм, можна вважати проголошення присуду проти 11 американських комуністичних головачів 1 квітня 1949 року, в якому — всупереч намаганням комунофільських адвокатів довести до абсурду весь той процес — таки засуджено 10 комуністів на в'язницю по 5 років й одного з них на 3 роки. Від того часу Америка раз-у-раз діставала нові показні лекції про правдиве обличчя і дійсну загрозу комунізму і витягала раз-у-раз нові практичні висновки. Коли судовий процес проти Альжира Гісса, що тривав формально від 15 грудня 1948 року до 21 січня 1950, а з апеляційними відкликами до 22 липня 1952, коли той сенсаційний процес поділив ще американське громадянство на два великі табори, при чому дуже поважна частина дуже поважних громадян до останньої хвилини „не вірила" в вину Гісса, — то під час процесу проти Юліюса і Етель Розенбергів (справа тяглась від 29 березня 1949 до 19 червня 1953) тільки розмірно дуже незначна вже частинка американців „співчувала" з отими зрадниками своєї батьківщини. Зрозуміння комуністичної небезпеки виявилось в американському законодавстві у т. зв. внутрішньому акті безпеки, відомому під популярною назвою Акту МекКаррена з 23 вересня 1950 року, з додатком з березня 1951. Він страшенне ригористичний і в практичному застосуванні б'є по дуже багатьох зовсім невинних людях, ба навіть по найбільших ворогах комунізму, ставлячи їм непереборні перешкоди чи то дістатися до ЗДА, чи вже в ЗДА дістатись до деяких ділянок своєї фахової праці. Проте інтенцією законодавців було, безумовно, боротися з комуністичною небезпекою.

Те саме явище ми бачили при ухвалюванні останнього іміграційного закону про допущення 214,000 нових імігрантів. Хоча той закон прийнято в остаточній редакції 2 серпня мин. року, а президент підписав його 7 серпня 1953 р., проте до нинішнього дня він практично ще не діє. Бо — при дуже докладному пристосуванні тексту нових формулярів-аплікацій („ашурансів") до букви того закону — властиво ніхто за такими ашурансами не міг би приїхати і тому досі ще йшла боротьба за них і спонзори не дістали ще від допоміжних переселенчих організацій ашурансів для виповнення їх. До цієї самої категорії належить і акція постійних слідчих комісій Конгресу. Є їх дві, але особливо світового розголосу дістала сенатська комісія, очолювана сенатором МекКарті: методи, стосовані цією комісією, шкодять також деяким невинним, і це використовують комуністи, ультра-ліберальні чинники і всі ортодокси конституційних свобід, що разом закидають сен. МекКарті обмежування громадських свобід. Фактично ж ціллю і інтенцією тих комісій є викривати п'ятиколонників і боротися з небезпекою комунізму в ЗДА.

Найближчим законодатним кроком у боротьбі з комунізмом в Америці буде внесок сенаторки Марґарет Чейз Смит із стейту Мейн, що — йдучи по лінії рекомендації президента Айзенгавера в його голосному посланні про Стан Унії — зголосила законопроєкт про позбавлення громадянських прав всіх комуністів, тут народжених чи натуралізованих громадян, що їх засуджено судовими вироками за протидержавну діяльність. Все ж у тому законі — за голосами американських фахівців-правників — є ще неясності: з одного боку з того закону виходить, що вже сама приналежність до комуністичної партії є посереднім доказом злочинности її члена, бо комуністична партія знаходиться на списку підривних організацій, — з другого боку цей самий закон не забороняє ані комуністичної партії, ані комуністичної ідеології, яку можна надалі свобідно проповідувати, користуючись свободами американської конституції. Забороняється тільки змову, тайне діяння комуністів, але дозволяється надалі їх діяння явне, словом і друком.

Очевидно, що в ході дебати над отим законопроєктом сенаторки Смит виявляться докладно всі його світла й тіні з погляду державного інтересу ЗДА і — здорового сенсу. Покищо впадає в очі, що в боротьбі проти комуністичної зарази найбільші американські патріоти все ще, навіть після страхітливих досвідів у Кореї, не стягають рукавичок у відношенні до комуністів. Здається, що діють тут два моменти, які склалися на духовість сучасного американця: глибоко вкорінена в його світогляді і всьому світосприйманні демократичність в розумінні найбільшого укохання свободи людини, отже й найвищої толеранції, — і якесь підсвідоме переконання, що комунізм, як ідея, і комунізм, як конспірація — це дві різні речі. І тому теж у практичному підході американців до комунізму діються такі непорозуміння, як, з одного боку, генеральне запідозрівання всіх, як потенціяльних комуністів (закон МекКаррена, методи МекКарті), з одночасним відмежовуванням комуністичної ідеї від комуністичної дії і виправдуванням комуністичних „ідеалістів" та благословенням їх на дальшу „леґальну ідейну роботу".

Очевидно, що це глибоке непорозуміння. Ідейний комуніст, який не хотів би заведення комуни в усьому світі і не сприяв би реалізації цієї ідеї, отже послідовно, не сприяв би Совєтам, як промоторові і головному організаторові світової комуністичної змови, — це абсурд. Такого комуніста нема у світі і він існує лише в уяві наївних демократів, що демократичну толеранцію стосують також до найбільших ворогів демократії, які на те тільки використовують демократичну свободу дії, щоб ту демократію задушити. Вже тепер видно практичні висліди цієї внутрішньої американської політики, яка принципово, в ім'я конституційної свободи думки і слова, не хоче забороняти комуністичної партії: Частина тієї партії пішла в підпілля для ведення шпигунства і підготови саботажів, страйків, бунтів і інших насильницьких актів, коли тільки прийде для цього слушний час (на приказ із Москви), друга частина „леґально" ґльорифікує страчених шпигунів, отже морально поручає наслідувати їх, видає комуністичну пресу, боронить ворожий Америці большевицький уряд і режим, славить їх, проповідує їх пропаґандивний баґаж, словом — діє у найбільшій згоді й гармонії з підпільними своїми компартійниками. Навіщо ж одних трактувати, як злочинців, других, як ідейних противників?! Де тут здоровий сенс і державницька логіка?

Американські патріоти напевне дійдуть до тих самих висновків про комунізм і комуністів, що до них дійшли уярмлені комуністами народи. Але покищо все ще знаходяться лише на шляху до зрозуміння цих правд.

НАВІКИ НАРІЗНО!

Подія, що відбулася триста років тому, в теперішньому московсько-большевицькому освітленні настільки сфальшована, що трудно собі уявити щось подібне! Большевицькі аґітатори згубили всяке почуття міри, історичні події до невпізнання перекрутили, по-большевицькому усучаснили. Хмельницького перефарбовано на московського большевика „1954 року видання". Історичну перспективу втрачено, навіть тіні нема її. Ось П. Тичина в своєму вірші „На Переяславській раді", надрукованому в журналі „Огонек" (ч. 2, 10 січня 1954 р.), вкладає в уста Богданові Хмельницькому таке звертання до московського боярина: „До нас приїхав із Росії (?!) вірний друг, надійний друг". Та ж Росії ще тоді не було, шановний академіку! Чи може ви вже втратили пам'ять?! А московський посол теж говорить мовою 18 століття: „Я от русскаго народа вам поклон передаю". Та про народ і мови не було, та ще й про „російський" народ. Та ж тоді була Московія, були москалі, та то ж цар Петро вперше ввів термін „российский" і „Россия". Вся фразеологія тичинівського вірша смердить сучасним московським єдинонеділимством. А де ж умова з Москвою? Нема й слова про якийсь договір! Самі заялозені слова про „любов" до „старшого" „брата", про „дружбу", про „єдинство". А якою гидкою брехнею наповнені слова дітвацького вірша Тичини:

Бутурлин идет с Богданом,
Все посольство — погляди!
Ой, какой денек хороший,
Сколько счастья впереди!

Про яке це „щастя" ви говорите, академіку? Про море крови і сліз, пролитих українським народом, про несвітські муки закатованих Москвою козаків, про закріпачених Катериною козаків і селян. Чи може про те щастя, що настало за наступних царів, коли Україну остаточно перетворено на колонію ненажерної Москви? Чи може ви говорите про те щастя, що московські большевики принесли на Україну, винищивши мільйони українського народу розстрілами, голодом, засланнями, тюрмами, каторжною роботою, жорстокими, чисто російськими тортурами? Ціна цього московського „щастя" надто висока! І кожен українець мріє про той благословенний час, коли це прокляте „щастя" вже нарешті скінчиться, коли настане кінець цій вавилонській неволі, що тепер хизується в облудному вбранні фальшивої „дружби". І як би Москва не скаженіла, як би вона не шаленіла, ніяка сила не зможе вдержати цю тричі прокляту „єдність"! Ніякі бундючні святкування вигаданого „возз'єднання" не всилі спинити неухильний хід історичного процесу, що йде вперед до цілковитого розподілу Росії, до зруйнування тюрми народів! І як би ви не кляли „презренних" (ну й словечко!) „націоналістів", ніщо вам не допоможе! Україна неухильно, послідовно і твердо йде до своєї мети — відокремлення від Росії!

В „Огоньку" на першій сторінці великими літерами написано „Навеки вместе". а під цим підписом сфабриковане фото: посередині стоїть прикордонний стовп з двома написами — один ліворуч „УРСР", — другий праворуч — „РСФСР", а коло цього стовпа стоїть Марія Кулик і тисне руку Петрові Щепкінові, а на столику дві хлібини з сіллю. Ми добре знаємо, що цих прикордонних стовпів нема, та й якось ці прикордонні стовпи ніби й не гармонюють з гаслом „навеки вместе". Ці стовпи скорше символізують не „возз'єднання", а „роз'єднання". Для чого ж большевики московські бавляться цією „декорацією"? Цей єдиний стовп, що поставлений на межі УРСР і РСФСР спеціяльно для цієї аґітфотографії, має символізувати ніби суверенність України. Але ця декоративна фотографія нікого не переконує в тому, в чому хоче переконати цей, як каже мій син, „паперовий стовп". Це тільки театральна комедія!

Але все таки досить симптоматично, що під написом „Навеки вместе" стоїть символ напису „Навіки нарізно". Московські большевики, як вогню, бояться цих не паперових, а справжніх прикордонних стовпів. І вони будуть, на всіх кордонах України з Московщиною стоятимуть такі стовпи, тільки будуть вони вже не паперові, а дубові, залізні, сталеві! І ще буде одна одміна — в написі: замість УРСР (моя дружина це розшифрувала так: „Українська Репресована Совєтська Республіка") буде стояти „УНР"!

І тоді Іван Нехода не буде видушувати з себе фальшиві віршиська під заголовком „В дружбі з Москвою", не буде й Любомир Дмитерко цілувати московський брудний чобіт. Тоді й решетилівські вишивальниці не для московського збагачення вишиватимуть свої чудові сорочки та рушники, а для слави свого вільного народу; тоді й опішнянські ганчарі вироблятимуть свої прекрасні ганчарні вироби не для Москви, а для українського народу; тоді й галицькі майстри творитимуть свої подивугідні мистецькі вироби не для прикраси домів своїх окупантів, а для свого рідного народу! Тоді коло прикордонного стовпа наш селянин зможе подати руку російському селянинові на знак взаємної пошани свободи і суверенних прав двох самостійних і незалежних одна від одної держав. Тоді й до Тичини вернеться почуття історичної перспективи, і він заспіває своїм власним голосом, як колись співав. І замість графоманної тарабарщини московського підданця, ми почуємо голос вільного українського патріота:

То Україну
За всі роки неслави
[благословляв хрестом
Опромінений,
Ласкою Божою в серце
[зранений
Андрій Первозванний!..

Г. М.

Степан Женецький

Щоб зірвати овоч — неконечно зрубати дерево

Рішення IV Конґресу Американських Українців, яким покликано до життя Український Народний Фонд — це важлива подія в житті української спільноти в Америці. Створення УНФонду це, без сумніву, одне з найбільших наших досягнень, яким ми можемо похвалитися і перед самими собою й перед чужими. Жертвенність нашої громади, яка досі була роздріблювана, тепер концентрується в одній загальній установі, якою є УНФонд, звідки ці гроші розділюється за пляном на всі найважливіші й найконечніші потреби нашого громадсько-політичного та культурно-освітнього життя.

Не вичисляючи докладно всієї многогранної й широкої допомоги, що її одержує від УНФонду українство поза межами рідної землі, варто підкреслити хоч би те, що УНФонд уможливлює активну зовнішньополітичну акцію УКК і головне — унезалежнює цю акцію від сторонніх впливів. Отже не диво, що УНФонд — це установа, якою сміливо можемо гордитися і яку подивляють та наслідують інші національні групи, а наші вороги казяться з люті за її існування й діяльність.

Від самого початку свого існування УНФонд став об'єктом завзятих спорів українських політичних угруповань. Ці спори найгостріше проявляються при кінці кожного фінансового року, під час розподілу зібраних грошей між поодиноких українських інституцій та організацій. В тому часі ці спори перетворюються в завзяту боротьбу, вістря якої звернене не тільки проти тої чи іншої групи, але дуже часто й проти самого УНФонду. Деякі групи, незадоволені з розподілу грошей, часто ведуть неперебірливу боротьбу проти УНФонду, яка дуже нагадує того нерозумного чоловіка, який, щоб зірвати овоч — зрізує ціле дерево.

Уже та безвідповідальна кампанія, що її провадили деякі політичні середовища у зв'язку з поїздкою місії УКК до Европи на початку минулого року, була дуже пошкодила УКК, а тим самим і УНФондові.

Не менше шкідливою в наслідках для УНФонду є теж боротьба, що її провадили наші політичні середовища перед, під час і після розподілу грошей Фонду за минулий рік. Ця боротьба наявно доказує, як то деякі угруповання підрізують саме дерево УНФонду, щоб тільки одержати його овоч — більшу пайку приділу з народних грошей. Широким колам нашого громадянства вже відомі ті довгі й завзяті торги, що велися на засіданнях Політичної Ради УКК в справі розподілу Фонду. Напевно, на розділення Фонду в нас більше витрачається часу й енергії, ніж на його збирання...

На жаль, і після розподілу Фонду ця боротьба не затихла. Із залі засідань керівних органів УКК вона вийшла, що так скажемо, на широкі води нашого партійництва, і тепер далі продовжується на зборах товариств і організацій. Щоб не бути голословним, подаємо два багатомовні факти:

На річних Загальних Зборах одної нашої центральної організації в Ню Йорку, які відбувалися при кінці минулого року, уступаючий голова, звітуючи в справі УНФонду, висловився приблизно так: „.... Члени нашої організації зложили або зібрали на УНФонд за минулий рік приблизно 4 тисячі долярів і ми хотіли б, щоб ті гроші пішли на такі цілі, на які ми собі бажаємо... Інакше здержимося зі сплачуванням або збиранням грошей на УНФонд..."

Ще вимовнішою є постанова іншої нашої центральної організації, Управа якої скликала нараду голів усіх своїх Відділів, де прийнято таке рішення: тому, що цьогорічний Фонд розділено незгідно з бажанням нашої організації, закликаємо все наше членство здержатися зі сплатою Національного Датку"...

Що це є?

Явне накликування своїх членів до невиконування своїх національних повинностей, значить підривання основ існування такої всегромадської установи, якою є не тільки для американських українців, але й для української спільноти в цілому світі Український Народний Фонд. До цього ще треба додати, що обидві згадані організації входять в систему УКК і мають своїх представників в Політичній Раді. Значить, саботування постанови, винесеної на 5-му Конґресі Американських Українців, яку самі ухвалювали.... Виходить, що ці організації саботують самі себе...

Як причину до поборювання УНФонду, обидві ті організації подають те, що при розподілі фондів за минулий рік призначено допомогу політичному середовищу, з діями якого вони не погоджуються... Кожній логічно думаючій людині стає ясним, що таке ставлення справи є неповажне, неконструктивне й шкідливе. Можна не погоджуватися з розподілом грошей, але це аж ніяк не може бути причиною, щоб саботу-

(Закінчення на стор. 3)

В. Січинський

Б. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ І МОСКВА

Відношення Гетьмана до Москви по Переяславській угоді

(3)

Але гетьман відказав, що їх не віддасть. Він, гетьман, хоче відібрати від нього (царя) Могилів — тому, що його здобули козаки.

Далі Шебеті записав:

„На кордоні Московії й Окраїни (Okraina) стоїть напоготові 75 тисяч московського війська. Московський цар полишає гетьманові вести їх, куди хоче". Очевидно тут про ту „Окраїну", яка зазначена на деяких старовинних мапах XVII-XVIII ст., і яка відділяла Московію від України і Тартарії, була незаселена, покрита лісом, і обіймала нотітні округи Білгород, Валуйки, Оскіл та Єлец.

Щодо будучих границь України, то гетьман знову заявив, що хто б не володів Польщею і хто б не панував у ній, то вони, козаки, хочуть затримати при собі землі на схід від Висли, і тої землі нікому не попустять.

„Гетьман висловився перед шведським послом так, що він більше сприяє шведам, ніж Москві. В присутності сина він сказав:

— Коли буду вмирати, накажу синові, щоб тримався союзу з шведським королем!

Про друге московське посольство до гетьмана, Шебеті записав під датою 28 червня 1657 року:

„Виговський, говорячи з другим, московським послом, сварився, як це без відома царя зложено союз з шведами і семигородським князем, і чому гетьман не приїде персонально порозумітися з царем, а посилає послами простих козаків. Виговський на це говорив, що як цар в своїй землі — цар, так гетьман в своїм краю — князь або король, він свій край шаблею здобув і з ярма визволив. Коли хочете, бережіть приязнь і живіть з нами по доброму, коли ж ні — будемо боротися і наведемо на вас татар, шведів, угрів".

На це московський посол сказав спочатку, що будуть наступати на козаків. Виговський на це відповів:

„Ви хочете тільки городів, а про християнство не дбаєте. Як перше нам церкви забирано — і ви не краще від жидів, різниця тільки та, що ви хрищені, але повні поганства".

„Говорив Хмельницький шведському послові і таке, що скорше розірве союз з Москвою, ніж з шведами, і коли йому вдасться замиритися з татарами, то він таки розірве союз з Москвою, візьме татар і спровадить на них — на Москву. Чекають, з чим повернеться їх козацький посол від турків: чи Порта добре до них настроєна".

Оце власне автентичні відомості про настрої, заміри та ціле наставлення українського уряду і самого Б. Хмельницького до Московщини і московського уряду, лише по 2-3 роках від часу зложення Переяславської умови. Свого нового союзника ні Хмельницький, ні Виговський високо не розцінювали, вистачало їм посилати до Москви послами „простих козаків". Трактовано українського гетьмана і московського царя, як рівнорядних володарів та рівновартісних контракторів союзу. Гетьманський уряд відкрито обвинувачував Москву в загарбництві городів, в підступстві, фальшивій ідейності. Загрожував не тільки зірвати союз, але й піти разом зі своїми союзниками проти Москви. Тоді ще слаба проти великої козацької сили Москва мусіла проковтнути не одну гірку правду і погрозу. Союз гетьмана зі Швецією, Семигородом, Валахією, Молдавією і Портою тоді ще не трактовано як „зраду" та закликання чужоземних „інтервентів", бо ж саме Москва була в ролі зрадника Переяславської умови. А про „вічну дружбу" і „возз'єднання", розуміється, не могло бути й мови.

Та ще довший час на Заході досить влучно розцінювали московсько-український союз і недотримування Москвою умов Переяславського союзу.

З таких новіших голосів, що з'ясовували питання московсько-українського союзу, згадаємо, наприклад, працю професора Бреславського університету Х. Стісдіюса, який писав в „Реляції про сучасні відносини в Московській державі" (Франкфурт 1706 р.):

„Хмельницькому, вождеві повстанських військ подано збоку Москви надію, що йому віддадуть усю Правобережну Україну й зроблять його київським князем, але він незабаром побачив, що його обманули і зрозумів, що московитам діло не до нього, а до власних інтересів".

Вебер в своїх спогадах, виданих у Франкфурті в 1720 році, писав, що коли козаки були занадто гноблені поляками, вони перейшли під протекторат московського царя, при чому уложено договір так, що він в життя України не вніс ніяких змін, а козаки ніколи не відчували того, що таке неволя. „Козаки мали тільки одну повинність — доставляти 60,000 кінноти, що давало тоді велику перевагу, бо козаки тішилися славою найкращого війська. Згодом, коли це військо стало зайвим, московити забажали перестроїти його на свій лад, але не приступили до цього зразу, зі страху, щоб козаки не перейшли до поляків або татар. Тому то московська влада пробувала покорити козаків іншими лагіднішими засобами. Але вислідом тих „лагідних" засобів було те, що Україна стала незабаром одною руїною, а від колишньої України не залишилося й тіні".

Також і дальші виступи українських козаків проти Москви не раз розцінювалось відповідно і правдиво. Представник французького уряду в Царгороді — Феріоль на початку XVIII століття доносив своєму урядові: „Козаки не є природними підвладними царя, вони тільки ніби прийшли під його протекцію, і ніхто не може обвинувачувати їх за те, що, бачучи як нищать їх вольності, вони підняли повстання".

Нарешті Вольтер досить влучно окреслив становище України в XVII столітті, зокрема наслідки Переяславської умови. В 1731 році він писав:

„Україна завжди прагнула до свободи, але, оточена Москвою, Туреччиною і Польщею, вона примушена була шукати собі протектора в одній з тих держав. Україна піддалася спочатку Польщі, яка поводилася з нею зовсім як з поневоленою країною, відтак піддалася московитові, що уярмлював її неначе рабів, як це завжди є звичаєм у московитів. Спочатку користувалися українці привілеєм обирати собі володаря під назвою гетьмана, але скоро позбавили їх того права, і гетьмана стала призначати Москва".

Тепер Москва призначає не тільки цілий уряд України, але й наказує українцям з „ентузіязмом" святкувати своє гноблення Москвою.

(Кінець)

Ірина Павликовська

ВІДВІДИНИ УКРАЇНЦІВ В ЕВРОПІ

(Репортаж)

(1)

Ціллю моєї поїздки до Европи була участь у Міжнародному Конгресі Світового Союзу Матерей, що відбувся в днях 8-12 червня 1953 р. в Брюсселі у Бельгії.

Користаючи з цієї поїздки, Головна Управа СФУЖО дала мені доручення відвідати українські жіночі організації в Франції, Бельгії та Німеччині і познайомитися з теперішнім життям українців в тих країнах.

Поїздка тривала 6 тижнів. З цього один тиждень у Франції — від 31. 5. до 6. 6., один тиждень у Бельгії — від 6. 6. до 15. 6. і три тижні в Німеччині — від 16. 6. до 5. 7. У поворотній дорозі мала я ще зустріч з українським громадянством у Парижі.

Франція.

У Франції найбільше скупчення українців в Европі. перебуває від 60 до 70 тисяч українських емігрантів. Це: 1) Давня заробітчанська еміграція головно сезонових робітників з Західніх Земель України, що їх захопила війна; 2) політична еміграція по першій світовій війні з часів делегації УНР та з часів побуту Гол. От. С. Петлюри; 3) нова еміграція під час другої світової війни.

Люди, що давно осіли на фармах, — важко працюють, але мало заробляють і не можуть перенестися до міста. Робітники в місті заробляють краще, але також не мають ніяких виглядів на майбутнє, бо непевність господарських умовин і постійна девальвація не дає можливости людям забезпечити себе на майбутнє.

На терені Франції діє 8 українських центральних організацій, що мають свою підбудову на місцях. Вони об'єднані в Центральному Громадському Комітеті, який регулює їхню працю і репрезентує перед владою. Головою Центрального Комітету є інж. Созонтів.

Я була гостем Союзу Українок у Франції і в товаристві членів проводу, мала змогу відвідати всі громадські установи та зазнайомитись з їхньою працею.Назагал українці в Франції, які належать до організацій, дуже жертвенні й патріотичні. Не зважаючи на дуже тяжке матеріяльне становище, вони удержують свої організації, часописи, школи, а в останніх роках організують оселі для дітей. Однак велика розсіяність поселенців та розмірно дуже коштовна комунікація залізницею дуже утруднюють працю.

Великою болячкою цього терену є денаціоналізація дітей, бо українські емігранти живуть поодинокими родинами. Сталих парохій небагато і священики мусять доїжджати до своїх парохіян. Молоде покоління, що живе в чужому середовищі, денаціоналізується. Тому деякі з центральних організацій, що мають свої філії в терені, стараються творити недільні доповнюючі школи чи то при церквах, чи при організаціях. Започатковано теж творення вакаційних осель.

На мою думку, акція засновування дитячих садків і народних шкім у Франції повинна знайти в нас таку саму піддержку, яку подаємо ми в Німеччині, бо українська еміграція у Франції назагал дуже бідна і не має можливости власними силами засновувати їх і удержувати.

Зараз після приїзду я відвідала о. ген. Вікарія Ван де Маля і канцлера Левенця та пок. високопреосв. Митрополита Полікарпа, який втішався тоді ще повним здоров'ям.

Крім відвідин центральних установ в Парижі, я мала змогу відвідати також Наукове Т-во ім. Шевченка в Сарселі біля Парижу та Малу Семінарію в Люрі, в якій під проводом оо. Салезіян українців виховується 35 хлопців. Саме під час мого побуту очікували тут прибуття ще 18 хлопців з Трієсту. В Парижі я мала нагоду відвідати четвергову школу, що її ведуть сс. Служебниці.

В товаристві голови Центрального Українського Комітету п. інж. Созонтова і п-ні Прокопович я відвідала дім для старших осіб в Абондані. Цей дім закуплено за гроші IPO і в ньому приміщені українці та грузини. Дім дуже гарний, але люди відтяті від світу, без сталого заняття і часто попадають в депресію. Живе там адмірал Савченко-Більський, пані Совачева та інші.

З браку часу не могла я, на жаль, відвідати католицьких домів Малих Сестер, в якому наші люди приміщені, малими групами поміж чужими, тяжко відчувають своє положення.

Крім того, я відвідала могилу Гол. Отамана, на якій посвячено за тиждень перед моїм прибуттям новий величавий пам'ятник. Це свято було виявом великої громадської зрілости, єдности та пієтизму. Делеґації робітників з цілої вільної Европи прибули на це посвячення з вінками. Усі молодечі організації та комбатанти творили почесну сторожу. Я мала теж честь відвідати дружину Гол. Отамана паню Ольгу Петлюру і паню Прокопович в їхньому домі.

В перший день мого приїзду відбулися паминки по пок. полк. Коновальцеві, що їх уладила Українська Національна Єдність у Франції. На цьому святі були представники всіх громадських установ та всіх політичних середовищ, а також хор українців з Люксембургу під проводом Олі Федчук.

Відвідавши Об'єднання Українських Робітників у Франції, я мала змогу познайомитися з новою формою організації, практикованою в робітничих синдикатах у Франції і Бельгії. Крім оборони робітничих інтересів, вони ведуть також культурну роботу. Союз Українок Франції в останньому часі пожвавив свою діяльність, об'єднує все жіноцтво і має всі шанси стати одною з найважливіших наших жіночих організацій в Европі.

Мій побут у Франції дав змогу познайомитись мені бодай в загальному з працею українців у Франції. Не зважаючи на важкі матеріяльні умовини і теренові трудноші, українське громадянство у Франції виявляє себе дуже зрілим і жертвенним.

Справа помочі для дитячих садків, народних шкіл і вакаційних осель, що їх започаткували церкви і наші організації на цьому терені, повинна знайти серед нас зрозуміння та матеріяльну піддержку. Такі установи, як Мала Семінарія, де нього дні є понад 50 хлопців, які кінчають, правда, французьку школу, але вчаться також українознавства, заслуговують на окрему увагу українського світу в Америці. Також треба нам піддержувати залишенців в домі Абондан та знайти можливості витягнути наших залишенців з католицьких домів Малих Сестер, щоб включити їх в українське середовище. На окрему увагу заслуговують наші мистці, для яких ми повинні зорганізувати продаж їхніх образів.

Я виїхала з Франції з найкращими враженнями та піднесена на дусі.

(Продовження буде).

ПІВРІЧНІ ПОПИСИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ В НЮ ЙОРКУ

(2, 16, 17 січня 1954, заля Літ. Мист. Клюбу)

Праця Українського Музичного Інституту дає щораз кращі висліди і позначається виразним поступом учнів цієї школи. Учнівські концерти-пописи Музичного Інституту є вже предметом постійного зацікавлення ширшої публіки і в українському музичному житті нюйоркської метрополії творять своєрідну, цікаву і дуже чарівну позицію.

Школа, яка може вже в першому семестрі шкільного року дати сімдесятеро публічно добре виконуючих учнів, піяністів, скрипаків (солістів і членів різних ансамблів) — це школа поставлена добре не лиш організаційно, але передусім педагогічно — навчально. Факт, що велика більшість цих виконавців, це учні нижчих років, а учнів середніх і вищих років порівнююче мало, легко пояснити тим, що Укр. Муз. Інститут існує всього півтора року і що головну свою увагу звертає на плекання доросту з-поміж наших наймениших. Та ми й не оглянемося, як за декілька років Муз. Інститут буде улаштовувати спеціяльні концерти, а то й окремі речиталі більшої скількости студентів вищих років.

Три півручні пописи Українського Музичного Інституту в Ню Йорку (що під цю пору нараховує поверх 100 учнів) відбулися при виповнених залях Літ. Мист. Клюбу і представили публіці 70 точок, дуже різноманітних під оглядом програми і типу виконавців та рівночасно дуже одноцілих під оглядом якости виконання. Коли взяти до уваги, що ми слухали учнів від сьомого року життя вгору, різних темпераментів, різної ментальности, різного ступня технічної заавансованості, та виконуючих різного стилю музичні твори (від нескладного Баєра, до концертів Моцарта, Бетовена і творів Паганіні), то ясно, що там не збувало на різноманітності цікавих вражень, з яких всеж таки одно було найсильніше: у кожного виконавця серйозний підхід до справи, спокійна, опанована поведінка на естраді і відповідальна дбайливість у виконанні свого завдання.

Трудно в межах газетного справоздання докладніше обговорити всіх виконавців. Зрештою, учнівські виступи не є матеріялом до детальної аналізи і критики. Кожний учень має найкращого критика в особі свого учителя, від якого чує аналізу своєї праці кожного тижня. Тут ми хотіли б тільки звернути увагу на певні типи учнів і їхні теперішні спроможності. Наші зауваження опираємо на базі уявної можливости максимальних досягнень учнів у зв'язку з їх меншим, або більшим музичним таланом.

На перший плян вибилася група учнів-піяністів, які своїм таланом і очевидним поважним вкладом праці осягнули безумовно найкращі висліди: А. Крушельницький, Х. Карпевич, Д. Якимів, Т. Осадца, Х. Осадца, М. Чапельська, У. Яц, К. Паньківський, М. Політило. Дуже добрим виконанням своєї програми визначилися: Р. Даниш, З. Дерлиця, М. Копач, В. Лащик, І. Чорнодольська, О. Крупська, Л. Винник, С. Данилевич, Т. Михайлів. До тої самої групи треба зачислити учнів І. року: У. Стецура, І. Копачинська, І. Пришляк, В. Нагірна, І Новосад, Б. Клецор, О. Макаревич. До категорії дуже спосібних учнів, які при збільшеній і якостево підвищеній праці могли б добитися ще кращих результатів, ми зачислили б: В. Стецика, Я. Лешка, М. Падох, Б. Вартка, Д. Заболотську, Н Зеленську і М. Яримовича. Помітний всесторонний поступ виказали учні: Ю. Кебало, Л. Заклинська, Д. Вубняк, В. Гойдиш, М. Киниш, З. Крупська, О. Карпевич і К. Клюфас. Всі вище вичислені учні належать до кляс учителів: п.п. М. Вайлевої, Л. Вахнянин, Г. Мирошниченко, М. Полевського, Р. Савицького, І. Сонєвицького і К. Чічки.

Кляса скрипки п. В. Цісика, репрезентована на пописах 10 учнями, виказала в загальному дуже значний постут. В цьому відношенні треба особливо відмітити учнів: М. Захарченка, І. Коваля, І. Стецика, В. Ломацького і Ю. Шугана. Дуже добре грав учень І року О. Тершаковець. Талановитий Б. Свистун знаходить серед праці в каледжі теж трохи часу для своєї улюбленої скрипки, працю над якою повинен, мимо всіх перешкод, послідовно продовжувати. Окремо треба занотувати виїмково добре виконання Вівальді концерту для двох скрипок (М. Захарченко, Ю. Шуган) при акомпаніяменті п. Є. Чапельської, яка прецизним супроводом помагала теж всім іншим скрипакам-солістам виявляти своє уміння.

Справді позитивним моментом було двократне виконання „Учнівського Скрипкового Квартету" І. Недільського (Ю. Шуган, В. Кекіш, І. Коваль, Ю. Коваль) Того роду музикування підховує учнів до труднішої камерної музики і на нього належало б звернути особлившу увагу. Гадаємо, що Муз. Інститут вже може пробувати творити більше камерних ансамблів, включаючи до них теж учнів-піяністів. І цим разом виступав „Струнний Ансамбль" під кер. п. В. Цісика, зраджуючи добрий проґрес в техніці зіграння, інтонації, та виразовості.

Всі учні, співучасники пописів, яких тут не вичислено, можуть бути певні, що їхні виступи були теж дуже уважно слухані і що їх прізвища зможуть появитися з нагоди чергових пописів, якщо, очевидно, вони самі впертою працею постараються дорівняти своїм, названим тут, товаришам.

Виснювання деяких педагогічних проблем і завваги до програми пописів директора Інституту, п. Романа Савицького уможливлювали публіці тіснішний контакт з молодими виконавцями. Організація і зовнішнє оформлення пописів дуже дбайливі.

И. Н.

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Ялинка для найменших.

„Ялинку для наших найменших" улаштували місцеві Пласт-Прият і Союз Українок (відд. 28).

В дні 17-го січня, година 2.30 по обіді, заля Української Централі заповнилася гістьми, здебільша в товаристві батьків. Юначки нюаркської пластової станиці зачинають забаву: Коло! „Ми голубку", „В'ю вінець: два, три кола". „Подоляночка", „Царівна"... Малі гості підходять несміло. Бож і як!? Досі в „Українській Централі" вони приходили на поважні імпрези. Треба було поводитись спокійно. Біганння і галасування батьки тільки „толерували". А тут їм не тільки позваляють, але запрошують бігати, бавитися, співати... Дивно! Але „гості" набирають відваги і забава розмахується: „Загадала стара баба", „Зайчик". Але тут забаву переривають. Просять сідати, бо буде сценка. А сценка цікава.

Мала дівчинка, Ляриска (її батько остався в Україні) вже давно не мала ялинки. Але добрі товаришки і товариші принесли їй ялинку, приладили Свят-вечірній стіл (і то якраз, коли Ляриски не було вдома!). Вийшла приємна несподіванка для Ляриски... Сценка коротенька (хоча у двох відслонах) та гарно відіграна. Актори: юначки і юнаки. Режисер: пані Боровик (кошова).

Опісля заклик: „Відвідуйте буфет, що находиться побіч великої залі". І гості „відвідують". А є що відвідувати, бо „Союз Українок" улаштував справді гарний і дешевий буфет.

Тепер музика грає марша. Коло! Опісля гості маршують двійками, — чвірками, як на справжній забаві! Дарма, що оркестра — це тільки громофонові платівки. Гості задоволені. Зачинається танкова музика і гості гуляють: 4-літній „кавалер" з „дамою" того самого віку; 5-літній дансер з 17-літньою дівчиною; „сестричка" Іра з новачками; зарум'янені личка; оченята світяться; веселий дитячий сміх; і — цікаво! — мова тільки українська. Пригадуються дитячі забави „Рідної Школи", чи в „Захоронках" — але це там, в краю, або в таборах на еміґрації!

Довкруги залі сидять мами, що любуються своїми потіхами. Тати розмовляють (хіба не про політику) з великої залі, де був буфет. Так, де був буфет. Гості швиденько зліквідували його; знак, що був добрий і за те честь паням із „Союзу Українок".

Година шоста. Забава кінчається. Маленькі гості розбавлені з нехіттю одягають плащики (на дворі виїмково „йорданська погода", себто мороз!). Заля пустіє. Чи буде вона ще оглядати таких гостей і на такій імпрезі? А шкода була б велика, якби таких забав-імпрез було все менше і менше!

Лев М. Бемко.

З Листів до Редакції

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу ласкаво вмістити в Вашому часописі оцього мого короткого листа-замітку.

Підписаний був присутній на святі Самостійности і Соборности дня 24-го січня 1954 року в Ню Йорку і чув, як підкінець маніфестації згадувано приявного на залі шістьох членів Центральної Ради та Трудового Конґресу. Мені здавалось, що я може не дочув ще двох прізвищ, що сам бачив присутних на залі шістьох членів ні в „Свободі" з дня 26 січня звітування про це свято, справді подається шість прізвищ, а ще двох присутніх чомусь проочено... Ними були проф. В. Приходько — член Центральної Ради, та письменник д-р Ф. Мелешко — член Трудового Конґресу. Значить, на залі були присутні не шість, а вісім членів наших Державнотворчих Парляментів.

Авксентій Дорошенко

У ДОВГІ ЗИМОВІ ВЕЧОРИ, коли дощ або сніговія затримують Вас у хаті, не потребуєте нудитися та зітхати за чарівними днями весни, бо прегарну українську природу Ви знайдете в великому романі

ВАСИЛЯ БАРКИ

„РАЙ"

Цей роман захопить Вашу уяву своєю фабулою та любовними пригодами трьох пар героїв.

Ціна тільки $3.

Книжку можете купити в книгарнях або в Адміністрації „Свободи", присилаючи в листі $3.

„SVOBODA"

P.O. Box 346, Jersey City 3, N.J.

Повідомлення З.У.А.Д.Комітету

Як виповняти ашуранси нового іміґраційного закону з 1953 р.

Новий іміґраційний закон, так званий „Акт Допомоги Втікачам з 1953 року", допускає до ЗДА, поза звичайними квотами, 214,000 осіб — втікачів, або виселенців із теренів, які поза залізною заслоною. Для цих аплікантів на іміґрацію потрібно спеціяльних ашурансів-завірених від американських громадян. Приписи для цього закону докладно окреслюють форму і виповнювання таких завірень американськими громадянами, які хочуть спонзорувати, значить допомогти в переселенні втікачеві або виселенцеві з підсовєтських теренів.

Ашуранс для переселення втікача, чи виселенця, це урядове ствердження спонзора, який мусить бути уродженим або натуралізованим громадянином ЗДА, про те, що він забезпечить новоприбулого помешканням, працею та й не допустить, щоб цей новоприбулий став тягарем суспільства.

Є сім різних форм урядового ашурансу і вони відносяться до різних випадків переселення, а саме:

1) Форма ДСР — 1. для переселення особи, яку спонзор знає і подає її ім'я.

2) Форма ДСР — 2. для переселення особи, яку спонзори знають, якщо є більше спонзорів, ніж один (один запевняє працю, інший помешкання, ще інший відповідає, щоб новоприбулий не став тягарем суспільства).

3) Форма ДСР — 3. для переселення особи, якої спонзор не знає, лише дає запотребування для окресленого фахівця, чи робітника, якого йому підшукають.

4) Форма ДСР — 4. для переселення особи, як під 3., але при участі більше спонзорів, як один.

5) Форма ДСР — 5. для переселення сироти до десяти років життя, адоптованої вже, чи теж призначеної на адоптацію тут у ЗДА за підписами і чоловіка і жінки.

6) Форма ДСР — 6. для переселення сироти, яку має підшукати суспільна організація для адоптації за підписом і чоловіка і жінки.

7) Форма ДСР — 8. для переселення особи, яку окреслюють 1) до 4), коли побіч завірюючих підписів спонзора, чи спонзорів, завірює ашуранс теж добровільна переселенча організація, признана урядом ЗДА. (Такою признаною організацією, що може завірити ашуранс, є Злучений Український Американський Допомоговий Комітет).

На кожній формі ашурансу є докладно подано, як її виповняти спонзорові. Загально приписується, щоб ашуранс виставляли в чотирьох копіях. Оригінал і дві підписані копії треба переслати до Державного Департаменту, одну копію залишає собі спонзор. Якщо справу полагоджується за посередництвом організації, тоді треба виготовити п'ять копій і оригінал і три підписані копії переслати організації.

Крім цього до ашурансу треба долучити посвідчення про працю і заробіток спонзора від працедавця, або нотаріяльно потверджений відпис останнього податкового звіту, якщо спонзор має своє власне підприємство. Далі треба залучити поквітування банку про стан конта спонзора, ствердження місцевої публічної аґенції або допомогового комітету про можливості мешканеві у спонзора, як теж потвердження Уряду Праці у двох копіях про автентичність пропонованої праці.

Для Форм ДСР — 8., які затверджуватиме теж організація, будуть окремі приписи і вони будуть подані в іншому повідомленні в найближчому часі, коли вже будуть виготовлені ці форми.

Всі ашуранси будуть перевірені Державним Департаментом і щойно після перевірки переслані консулям для полагодження справи візи. Аплікант мусить бути зголошений в консуляті, і тоді на основі ашурансу зможе дістати візу на в'їзд до ЗДА. Ашуранс може підписати лише спонзор, чи спонзори з особистою відповідальністю, а не корпорації. Форми ч. 7 мусять теж бути підписані індивідуальними спонзорами й організація буде лише їх підтверджувати.

В ашурансі мусить бути подана точна адреса, де після приїзду замешкає новоприбулий, як теж і адреса, де буде він працювати.

Закон каже, що якщо хтось подасть неправдиві дані в ашурансі, буде покараний гривною до 10,000 дол. і теж ув'язненням до 10 років.

У всіх справах переселення просимо звертатись до канцелярії ЗУАДК у Филаделфії, чи теж до Відділів його, або теж листами на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

Ще раз подається, що форми ч. 8, які завірюватиме теж, крім американських спонзорів, ЗУАДК, як признана урядом переселенча аґенція, будуть щойно після двох тижнів.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

ЩОБ ЗІРВАТИ ОВОЧ — НЕКОНЕЧНО ЗРУБАТИ ДЕРЕВО

(Закінчення зі стор. 2)

вати збірку фондів, а тим самим підривати існування самої установи. Хто не погоджується з таким ключем розподілу Фонду, який існує тепер, може добиватися його зміни, але добиватися леґально, демократичним способом, не руйнуючи основ установи. Мабуть в ніякій державі немає такої дивовижі, щоб якась льояльна партія (крім комуністів), програвши вибори, закликала своїх виборців — не платити державних податків? Це тільки ми, українці, витворили якусь диковинну засаду: „Як не буде так, як я хочу — хай краще ніяк не буде".

Правда, можуть бути причини незадоволення з розподілу УНФонду, але нам здається, що найбільшою причиною до нарікань є те, що він розпоряджає замалою сумою грошей, і не може заспокоїти всіх найконечніших потреб нашого життя. Одинокою радою на це є: збільшити його, а тоді незадоволення й нарікання напевно зменчаться.

Кінець збіркового року УНФонду наближається. Залишилося ще тільки два місяці часу і буде проголошений вислід нашої жертвенности. Тому відкиньмо всі наші партійні спори й докладімо всіх зусиль, щоб сума цьогорічної збірки була вищою, ніж за минулі роки. Подбаймо, в першій мірі, щоб було що ділити, а тоді вже торгуймося, як ділити.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗМІНУ АДРЕСИ УКК

Український Конґресовий Комітет Америки і Пан-Американська Українська Конференція перейшли до Дому Української Культури.

Від 1 лютого цього року Український Конґресовий Комітет Америки і Пан - Американська Українська Конференція перебралися в Дім Української Культури, що його, як відомо, закупило і привело до ужитку Наукове Товариство імени Шевченка, з частковою допомогою з Українського Народного Фонду. Дім знаходиться на розі 13-ої вулиці і 8-ої Евеню:

302 WEST 13th STREET
New York 14, N. Y.
Tel. WA 4-5617

Найближчий доїзд підземними потягами (subway) IND: A, AA і E, або IRT до 14. вулиці, або по BMT-Canarsie Line до 8-ої Евеню.

Що торкається надсилки Національного Датку та пожертв до Народного Фонду, то дотеперішня поштова адреса залишається важною:

P. O. Box 721, Church Street Sta., New York 7, N. Y.

ВСІ РОЗІСЛАНІ КОВЕРТИ Є ДАЛІ ДІЙСНІ. Просимо використовувати їх для надіслання Національного Датку.

Український Конґресовий Комітет Америки.

Канцелярія Секретаріяту Пан-Американської Української Конференції уміщена так само під тою самою адресою. — Кореспонденцію можна посилати на нову адресу.

Пан-Американська Українська Конференція.

СТИПЕНДІЇ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

Продовжено речинець
Продовжено реченець

Не всі українські часописи подали своєчасно оголошення про стипендії Українського Інституту Америки: дві стипендії для студентів державно-політичних наук, одна для комерційних, одна для технічних, одна для мистецьких.

Зібрання відповідних алеґатів для подань вимагає деякого часу (свідоцтво студій, життєпис, фотографія, опінія товариства, до якого петент належить).

Тому реченець вношення подань продовжений до 6 березня 1954 р.

За Стипендійну Комісію:
Платон Стасюк, Голова

Ню Йорк, 6 лютого, 1954.

Про різного рода творчість Богдана Лепкого довідаєтеся в брошурі ВОЛОДИМИРА БЕЗУШКА

БОГДАН ЛЕПКИЙ

Ціна 25¢

Замовлення з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand St., Jersey City 3, N.J

Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України

ВІДДІЛ В НЮ ЙОРКУ

— повідомляє, що —

в суботу, 13-го лютого 1954 р.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ДОМУ, кімната ч. 32.

відбудеться доповідь п.з.

„СОЦІЯЛЬНІ ЗМІНИ В КОЛГОСПНОМУ СЕЛІ С.С.С.Р."

Доповідь виголосить п. Сергій ГОЛУБНИЧИЙ.

Початок о год. 7:00 вечора. — Після доповіді дискусія.

До численної участи запрошує всіх зацікавлених — Управа.

Слідуючі доповіді: 21. лютого (неділя) год. 3. попол., велика заля Українського Народного Дому: проф Ю. Шерех: „Переяслав і українська культура". — 13. березня (субота) год. 7. веч. інж. В. Потішко: „Чи потрібний і можливий єдиний фронт з московською еміґрацією проти комуністично-московського імперіялізму".

Старанням Окружної Ради Союзу Українок в Ню Йорку

—: відбудеться :—

В НЕДІЛЮ, 14-го ЛЮТОГО 1954 Р.

о год. 3:30 попол., в Мистецькому Клюбі 149 — 2nd Ave. для членок тої ж організації

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

в честь ОЛЬГИ БАСАРАБ

з нагоди 30-річчя її геройської смерти з такою програмою:

1. Відкриття: Іванна Бенцаль, голова О. Р.
2. Доповідь: Марія Білякова, орг. реф. СУА.
3. Сольо-спів: Мері Боднар, концертова співачка. При піяні: Оля Дмитрів.
4. Реферат: Марія Демидчук.
5. Рецитація: Юлія Купчинська.

Після Служби Божої год. 12 відбудеться панахида в церкві св. Юрія при 7-ій вул., на долині. — Всі членкині відділів СУА в Ню Йорку й околиці проситься конечно взяти участь в тій святочній імпрезі. — Гостям раді.

Окружна Рада СУА в Ню Йорку.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Осередок Спілки Української Молоді в Америці ім. ген-хор. Т. Чупринки і Перший Відділ Т-ва б. Вояків УПА в Ню Йорку

—: влаштовують :—

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

в честь сл. п. Головного Генерального Секретаря УГВР, Голови Проводу ОУН в Україні, Головного Командира УПА ген-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

— яка відбудеться —

в дні 7-го березня 1954 р.,

о год. 4-ій пополудні в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку (140-142 Друга Евеню).

Просимо всі українські організації міста Ню Йорку здержатися на цей день від влаштовування імпрез.

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — СВІДОЦТВО НАШОЇ СИЛИ.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК — ДОКАЗ ВАШОГО ПАТРІОТИЗМУ.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721 Church St. Sta., New York 7, N. Y.

ДОБРУС і ОДУМ В НЬЮ ЙОРКУ

влаштовує для своїх Членів і всіх зацікавлених Громадян

У П'ЯТНИЦЮ, 12. ЛЮТОГО

В НОВІЙ ДОМІВЦІ ОДУМ-у, 35 — 2nd AVE. (ріг 2-ої вул.)

ДОПОВІДЬ інж. Г. КОЛОДІЯ на тему:

„Південно-укр. канал, полезахисні лісо-смуги, Кахівська електростанція і штучне наводнення" (зі світлинами).

Початок о 6-ій год. вечора. Вхід вільний.

Це — друга з черги доповідь з промислової географії. Громадяни! Вивчаймо нашу сучасну Батьківщину!

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО „ПРОСВІТА" В НЮ ЙОРКУ

— устроює —

ПЕРШИЙ В ЦЬОМУ РОЦІ

БАЛЬ

в суботу, 13-го лютого 1954 р.

в церковній залі св. Володимира під ч. 334 Іст 14-та вулиця в Ню Йорку.

Початок точно о годині 8-ій вечора.

Першорядна муз. П. БАКУНА, буде грати до пізньої ночі.

Вступ з податком тільки 75 ц. Знаменитий буфет.

Українське Товариство „Просвіта", запрошує все Українське Громадянство прибути численно на цей баль. За добру забаву ручить — Комітет.

ВИСВІТЛЮЄТЬСЯ

Кіно-опера в кольорах

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"

STANLEY THEATRE

7th Avenue (bet. 41-42 Sts.) New York, N. Y.

Український Золотий Хрест у Ню Йоркуу

повідомляє своїх членнць і членів братніх організацій (ОДВУ, МУН, Зарево), що

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

з нагоди 30-річчя мученичої смерти сл. п.

Ольги з Левицьких Басараб

—: відбудуться —

в неділю, 14-го лютого 1954 о год. 3-ій попол.

в домівці ОДВУ при 20 Ст. Маркс Пл. (8 вул.) в Ню Йорку.

Панахиди за сл. п. Ольгу Басараб відправляться в обох українських церквах зараз по Службі Божій в неділю, 14-го лютого ц.р. Усі членнці УЗХ та члени братніх організацій обов'язані взяти участь у святочних сходинах та панахиді. Симпатикам та гостям раді.

Вступ за добровільними датками.

Ввесь дохід на укр. політв'язнів в Европі!

Управа УЗХ у Ню Йорку.

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted—Male

КРАВЕЦЬ
Досвідчений. Стала добра платня. Процентне вичислення від роботи.
Stuyvesent Town
Голоситись:
SHAMROCK CLEANERS
264 1st Avenue, New York City

ДЕРЕВООБРОБНІ РОБІТНИКИ, Механіки і різного рода монтувальники. Побажані з досвідом.
MERIT DISPLAYS CO.
3 East 26th St., Paterson, N. J.
See Mr. Zimmerman.

МЕХАНІК—
досвідчений в чищенні і зішкрабуванні металевих моделів.
MERIT DISPLAYS CO.
3 East 26th St., Paterson, N. J.
See Mr. Zimmerman.

● РОЗШУКИ ●

ДАНИЛА ФЕДЯ родж. в с. Мігова пов. Добромиль і **МОШЮРА ІВАНА** родж. в Америці, пошукує в Америці **ДМИТРО ҐЕРЕҐА**, син Фрузини і Михайла із Мігови, пов. Добромиль. Відомості про них писати на адресу: DMYTRO GEREGA c/o P.S.T.K., 707 Steveston H'way RRI Steveston, B. C. Canada

● МЕШКАННЯ ●

ФИЛАДЕЛФІЯ.
Чудова кімната для самітнього.
Всі вигоди.
Окремий вхід. 2-ий поверх.
Френклин вул. коло
GIRARD AVENUE
Phone: ST. 7-6639

● БУДІВНИЧІ ●

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ
Будуємо виключно для українців по цілій Америці. Маєте будівельну проблему? Кличте нас. Школи, Церкви, Нар. Доми та інші проєкти. Головний Інж. В. Сімницев. Просимо нам писати:
UKRAINIAN CONSTRUCTION Co.
99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

НІОДНА КУЛЬТУРНА ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ОБІЙТИСЬ БЕЗ РІДНОГО ЩОДЕННИКА

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Сповіщають, що новий лік, званий PENNYL, приносить швидку чудову полекшу для тих, **ХТО ТЕРПИТЬ ВІД АСТМИ.**

Кажуть, що АСТМАТИЧНІ АТАКИ присвистування, кашлю, душливости й томлячого дихання нагло лагіднішть під впливом цієї замітної медицини. Багато людей, які давніше почувалися ослаблені й з натугою шукали віддиху внаслідок таких осоружних атак, тепер радісно признають, що осягають полекшу по роках вже після зажиття першої дози.

Якщо ви терпите внаслідок дошкульної АСТМИ, не отягайтеся якстій післати по ПЕННИЛ. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли вишлете оце повідомлення разом з вашим повним іменем і адресою до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peekskill, N.Y.

Звідти вишлють вам дві тридолярові пляшочки тільки за $5, тобто дають знижку $1 на звичайній ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть просто листоношові при доручуванні. Одначе зробіть це тепер, бо припас невеликий.

Ім'я ____________

Адреса ____________

Місцевість ________ Стейт ___

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted—Female

ЖІНКИ
ДО ПРАЦІ У ФАБРИЦІ
Голоситись:
CENTRAL BAG CO.
9 Chadwick Avenue
Newark, New Jersey

ДОСВІДЧЕНІ
ДО ШИТТЯ НА МАШИНАХ.
Стала праця, добра заплата.
Платні вакації і свята.
A & S TRANI SPORTWEAR, Inc.
425—13th St., Union City, N. J.

ОПЕРЕЙТОРКИ ДО СУКОНОК
Добра платня, стала праця.
Jerry Gilden Specialties
6303 Hudson Avenue
West New York, N. J.

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ "STAFF"
Реєстровані з дозволом практики, приватний психіятричний шпиталь. Виїмкові користі. 40 год. на тиждень, поміч в недузі, свята, сусп. забезпечення, праління, 3-тижневі вакації. $20 додад. за веч. зміну і ще $10 за нічну. Добра платня. Всі зміни до вибору. Голос.: "Directress of Nurses," Fair Oaks, 19 Prospect St., Summit, N. J.

„MERROW" ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені в шитті "Polo" сорочок. Всі секції — праця на штуки. Стала праця з платними вакаціями.
CAROL JOY SPORTSWEAR
1542 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

ДО ПРАСУВАННЯ І СКЛАДАННЯ СОРОЧОК
Досвідчені — добра платня, платні свята. приємне окружен.
WILLING'S
Laundry Service, Inc.
601 65th St., West New York, N.J.

● MOVING & TRUCKING ●

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
Перевожуємо в Ню Йорку та околицях, а також в дальшу віддаль. Тел. Ню Йорк — CAnal 8-7567 п. Микола — Ню Джерзі — ESsex 4-6954 рано або веч. 99 Elmwood Eve., Irvington, N. J.

Вступайте в члени У. Н. С.

СКІЛЬКИ РАЗІВ

ви вставали останньої ночі?
Чи такі нічні мандрівки не позбавляють вас цінного сну і не томлять вас або не роблять вас докучливими та нервовими? А може ви терпите теж від болів голови, болів у крижах, у ногах та від заворотів голови? Млляві нирки, які не виливають належно трійливих відходів з крови, можуть бути причиною ваших недомагань.

Багато осіб, що терпіли від цих проявів, зазнають тепер чудової полекші від нового ліку, що його звуть БУ-КАЛ-О МІШАНИНА. (Bu-Cal-o Compound). Оцей лік, складений з витягів з пяти могутньо діючих рослинних ліків, є всилі, як кажуть, помогти виділити відходи, які забирають з тіла шкідливі залишки.

За спеціяльною умовою читачі цеї газети можуть дістати цей замітний препарат по зниженій ціні. Зашліть оцей вирізок до Oregon Drug Products, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві тридолярові плящинки тільки за $5, отже за знижкою $1 на правильній ціні. Не посилайте грошей — заплатіть просто поштареві при дорученні.

Ім'я ....

Адреса ....

Місто .... Стейт ....

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. ап. Петра і Павла відд. 220 відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 7:30 веч., в залі парохіяльній, 4950 S. Paulina St. Обов'язком кожного члена бути на зборах, буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу і багато інших справ до вирішення. — С. Брудний, предс.; Д. Гіжовський, кас.; Г. Гарасим, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ відд. 155. повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в п'ятницю, 12. лютого, точно о год. 7-ій веч., в залі Нар. Дому. Проситься членів конечно прийти на збори, буде вибір делеґатів на 23. Конвенцію УНСоюзу. Тому присутність членів обов'язкова. — І. Будняк, предс.; І. Макар, кас.; М. Чумер, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори відд. 189 ім. С. Петлюри відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1. попол., в укр. клюбі при 1938 Джерментавн вул. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо буде вибір уряду на рік 1954, як рівнож делеґатів на 23. Конвенцію УНСоюзу. З огляду на малу кількість членів, вище згадані збори в дні 31. січня не відбулися. — В. Васюк, предс.; П. Котельницький, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ відд. 59 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в У. Н. Домі, під ч. 517 Галет вул. о год. 7:30 веч. Буде заприсяжений новий уряд в такому складі: Д. Постоловський, предс.; І. Шемберко, заст.; М. Івашків, кас.; Ю. Добуш, заст.; М, Галькевич, секр.; В. Максимюк, заст.; Контроля: В. Бабій, В. Пурій, И. Підлуські. Доглядачі хворих: М. Шиманський, М. Максимюк, Н. Варій; Тростісти: С. Левкович, Д. Чернявський. Дверник: В. Венґринович. Збори відбуватимуться кожного місяця, що друга субота в місяці о год. 7:30 веч.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка відд. 349 відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2. попол., в домі Лісного. На збори проситься всіх членів, буде вибір заступника делеґата на Конвенцію. На річних зборах вибрано такий уряд. І. Шеґера, предс.; В. Ясіновський, кас.; М. Лісний, фін. секр.; И. Ґеречка, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. о. Николая відд. 369 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, точно о год. 4. попол., в церковній залі. Проситься всіх членів прийти вирівняти місячні вкладки як і також вибрати делеґатів на 23. конвенцію. — Управа відд.

ГЛЕНСТОНБУРІ КОНН. — Бр. св. І. Хрестителя відд. 138 повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 14. січня, о год. 2-ій пополудні, в церковній залі при Grove St. На зборах буде побір місячних вкладок та вибір делеґата на 23. Конвенцію УНСоюзу, тому присутність всіх членів обов'язкова. — М. Когут, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Куцікевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", відд. 324 повідомляє членів, що місячні збори членів відбудуться, в суботу, 13. лютого ц. р., о год. 8-мій веч. При тім повідомляється, що на річних загальних зборах перевибрано попередній уряд, а саме: О. Горохівський, предс.; І. Струк, секр.; Н. Бурак, кас.; Контрольна комісія: В. Луцишин, Н. Сидорак. Місячні збори відбуватимуться, як звичайно, що другу суботу кожного місяця, о год. 8-ій веч. З огляду на вибір делеґатів на 23. Конвенцію УНС просимо о якнайчисленнішу участь. Адреса секретаря є 2324 Poplar St., Phila. 30, Pa. Приватні години для сторін є між 5-6 P.M., від понеділка до п'ятниці включно.

ГЕМТРЕМК, МИШ. — Т-во ім. М. Шашкевича, 94 відд., повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2-ій попол. Членські вкладки приймається від 1:30 пополудні в залі У. Д. Клюбу при 2376 Ґрейлінґ вул. Проситься всіх членів прибути на збори. — Управа.

ГУДСОН, Н. Й. — Бр. св. Йосафата відд. 477 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, зараз по сп. Сл. Божій, в церковній залі при 2-ій вул. Проситься всіх членів прибути обов'язково, буде вибір делеґата та заступника на 23. гол. Конвенцію УНСоюзу. — Л. Годованський, предс.; М. Кіцак, кас.; М. Драгущук, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Запорозької Січі відд. 371 відбудуться в п'ятницю, 12. лютого, в год. 8. вечора, в домівці Української Чорноморської Січі, 506 — 18 Ave. На зборах буде вибір двох делеґатів і двох заступників на 28. конвенцію УНСоюзу та побір місячних вкладок. — В. Гнатик, предс.; Ю. Баранюк, секр.; П. Заболоцький, кас.

ШІКАГО, ІЛЛ. — С-во св. Богородиці відд. 33 повідомляє своїх членкиць і членів, що на річних зборах вибрано цей сам уряд на рік 1954: К. Нісевич, гол.; З. Оріх, фін. секр.; контр. комісія: М. Лобай і К. Вільо. Проситься всіх членкиць прибути на збори в суботу, 13. лютого, о год. 7. веч, в церковній залі, 92-ій і Avalon Ave., буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. — З. Оріх, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія відд. 339 відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 7. веч., в домі Громади на Лавренц вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих бути присутніми на зборах, маємо важні справи і також буде вибір делеґата на Конвенцію УНСоюзу. — О. Будай, предс.; І. Сорока, кас.; А. Хромяк, секр.

ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва ім. І. Франка відд. 490 відбудуться в суботу, 13. лютого, в год. 7. веч., в залі Укр. Пресвітерської Церкви, 36 Harrison Place. На річних зборах вибрано новий уряд на 1954 рік: О. Паньків, предс.; Є. Пасічник, заст. предс.; О. Чорномаз, секр. Ф. Салюк, заст. секр.; І. Клотц, Ф. Салюк, контрольори.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Зоря", відд. 69 відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 8. веч., в церковній залі св. Юрія під ч. 33 Іст 7. вул., заля ч. 5. Проситься всіх членів обов'язково прийти, буде вибір делеґата і заступника на 23 Конвенцію УНСоюзу. На річних зборах в дні 9. січня, 1954 вибрано уряд на 1954: О. Плескун, предс.; М. Дворян, заст.; М. Ликтей, секр. І. Різник, заст. І. Мартинець, кас.; И. Забавчук і С. Назаревич, тростісн; І. Приймак і А. Ликтей, контрольори. До прапорів: В. Данчук і П. Савчук. Опікуни хворих: І. Приймак, Н. Дворян. Збори відбуватимуться, що друга субота по першім кожного місяця. Адреса секретаря: Michael Lyktey, 35-10 — 35 St., Astoria, L. I. N. Y.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Т-во ім. І. Франка відд. 266 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, в залі церковній св. о. Николая. Буде вибір делеґатів на 23. Конвенцію та побір вкладок як також багато других справ до полагодження. — В. Труфин, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Т-во Над Збруча відд. 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2-ій попол., в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакаванна Евеню. Рівнож пригадується членам, що спізнаються з плаченням вкладок, щоби старалися платити на зборах. Буде вибір делеґата на Конвенцію УН Союзу та побір вкладок. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Т-во У. Н. Союзу відд. 292 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1:30 попол., в залі У. Н. Дому при 4655 Martin & Michigan. Тому, що є дуже важні справи до полагодження, проситься усіх членів численно прибути. Члени, які платять річно в січні, проситься заплатити на зборах. На зборах можна також закупити Ювілейну книгу УНС та білети на бенкет з нагоди 60-річчя, яких залишилося ще дуже мало. — В. Дідик, предс.; П. Кісел, секр.; М. Ґузиляк, кас.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Бр. св. о. Николая, відд. 276, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться 14-го лютого о 1:30 попол. Проситься прибути для полагодження дуже важних справ. — М. Шебінський, предс.; И. Вілик, секр.-кас.; С. Ліщовська Редеґен, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рож. Пресв. Богородиці відділ 36 повідомляє своїх членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 4:30 попол, в церковній залі, 305 Гудсон Евеню. Просимо всіх прийти, буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. Маємо також в продажі Ювілейні Календарі, які можна закупити на зборах. — Е. Геруля, предс.; М. Шворц, кас.; С. Гунька, секр.

БРУКЛИН (Савт), Н. Й. — Місячні збори Бр. св. о. Николая, відд. 293, відбудуться в неділю, 14. лютого, в церковній залі св. о. Николая 256 — 19 вул. після першої Сл. Божої, о год. 10 рано. На порядку дня обговорення імпрези, вибір делеґата на 23. Конвенцію УНСоюзу і інші важні справи. — І. Ластовецький, гол.; А. Данильчук, кас.; М. Демидчук, секр.

ТОЛІДО, О. — Бр. св. о. Николая відд. 167 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2. попол., в залі де все. Проситься всіх членів обов'язково прибути на збори, на яких буде вибір делеґата і заступника на Конвенцію УНСоюзу. — Д. Медецький, предс.; І. Кульматицький, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ відд. 182 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 2-ій попол., в парафіяльній залі, 45-47 Говп Евеню, Пассайк, Н. Дж. На зборах буде вибір делеґата і заступника на Конвенцію УН Союзу, тому обов'язком кожного члена явитися на зборах. — М. Філь, предс.; Г. Яськів, секр.; В. Палюх, кас.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Т-во ім. І. Франка відд. 146 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 1-ій попол., в Укр. Амер. Осередку при Kapenter St. Проситься прибути громадно, буде вибір делеґата на Конвенцію і другі справи. З нагоди 60-літнього Ювілею приєднуймо нових членів до УНСоюзу — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — річні збори 27 відділу з перевибором екзекутиви, відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 10-ій рано в домівці ОбВУА, 9 Belmont Ave., Newark, N. J. — Уряд.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пр. Тройці відд. 320 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14-го лютого, в год. 2-ій пополудні в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell St. Буде вибір делеґатів і заступників на 23. Конвенцію УНСоюзу, тому присутність членів обов'язкова. На річних зборах 10. січня вибрано уряд на 1954 рік: Д. Пісецький, предс.; Я. Семенків, заст.; І. Малко, секр. і кас.; М. Хомішак, заст.; Контрольна комісія: Г. Іванович, И. Мармаш, П. Калиновський. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівняти свої вкладки і набути Ювілейну Книгу „Українці у Вільному Світі", видана з нагоди 60-річчя УНСоюзу.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Відділу 423 ім. Коновальця відбудуться в неділю, 14-го лютого, точно о год. 1-ій попол., в приміщенні „Бесіди", при 2410 Вест Шікаґо Евеню. Це одночасно будуть Звичайні Місячні Збори відділу, на яких будуть вибрані делеґати на 23. Конвенцію УНСоюзу. Пригадуємо, що участь усіх членів конечна і обов'язкова. — М. Вілецька, фін. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, відд. 352 повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о 2-ій год. попол., в укр. кат. залі. З огляду на важність справ і вибір делеґата і заступника на Конвенцію УНСоюзу присутність членів обов'язкова. — І. Витязь, предс.; Д. Яворський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во Т. Шевченка відд. 156 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого 1954, о год. 2-ій попол., в Громадськім Домі. Просимо всіх прийти, буде вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Відділ 96 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. лютого, о год. 5:30 пополудні, в залі Кат. Церкви при 7 Str. Carson, Пітсбурґ. Поза іншими дуже важними справами відбудеться вибір делеґатів на Конвенцію. Тому участь всіх членів обов'язкова. — Уряд.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Т-во св. Василія, відд. 161 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 13. лютого, о год. 7-ій веч., в клюбовій залі, 600 Glenwood Ave. Буде вибір делеґатів і заступників на конвенцію УН Союзу, тому присутність членів обов'язкова. — К. Кудрич.

Посмертні Згадки

РОМАН ГАРАСИМІВ, член 204 відд. УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й., помер 6-го лютого 1954 р., в 59 році життя. Покійний родився в 1895 р. в Тернополі, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію, дві дочки Дарію і Любомиру, трьох братів, Олексу, Петра і Юрка, сестру Михайлину. Похорон відбудеться з погребового заведення Петра Яреми, до церкви св. Юрія при 7 вул., відтак на цвинтар Голи Кросс, в Ню Джерзі, 10-го лютого, о год. 9 рано. Членів відділу вільних від праці проситься взяти численну участь в похороні. — В. Н. П.!
В. Гасій, секр.

ГАВРИЇЛ ПІСКАЛЬНИЙ, довголітній секретар відділу 363 в Олієн, Н. Й., основник 363 відд., бувший делеґат на 4 Конвенцію, помер 30. січня 1954 р., в 62. р. життя. Родився в с. Серники Долішні, пов. Рогатин. Полишив в смутку дружину Марію, 3 дочки, 2 синів, 3 внуки і сестру. Покійний також останньо багато дописував до „Свободи". — В. Н. П.!
Д. Базів, кас.

Ділимося сумною вісткою, що 6. лютого, 1954 р., відійшов у вічність наш незабутній Муж і найдорожчий Батько, бл. п.

РОМАН ГАРАСИМІВ

ур. 9. квітня 1893 р., в Тернополі, довголітній касир Союзу Українських Кооператив у Стрию.

Панахида буде відправлена у вівторок, 9. лютого ц.р., о год. 8. вечора, в каплиці п. П. Яреми при 7 вул., Ню Йорк.

Перенесення тіла з каплиці до церкви св. Юрія, 7. вул., — в середу, 10. лютого, о год. 9. рано, де буде відправлене похоронне Богослуження.

Горем прибиті:

МАРІЯ ГАРАСИМІВ, дружина,
ДАРІЯ і ЛЮБОМИРА — дочки.

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ („Самопоміч")
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ"
повідомляють, що 6. лютого 1954 р., помер Член Контрольної Комісії Відділу й активний член Кредитової Кооперативи, бл. п.

РОМАН ГАРАСИМІВ

довголітній кооп. діяч у Стрийщині та член багатьох українських товариств у Краю та на еміґрації.

● MISCELLANEOUS ●

REAL TREATS — FOODS OF ALL NATIONS
For You and Your Friends
Mailed All Over the World, Simply sent Check or Money Order
At SKANDIA or call NEvins 8-1077
244 Flatbush Ave., Cor. St. Marks Ave., Brooklyn, N. Y.
Open Daily to 12 P.M.
What You Eat Today — Walks and Talks Tomorrow

● REAL ESTATE ●

КУРЯЧА ФАРМА в Towaco, N. J., що складається з 1-родинного дому, всі удосконалення; 10 акрів, 3 гаражі, 2 будинки для куреѝ, 4 на індики, 4 до виліґування курят; повний виряд, 1,000 ft. фронтова дорога, $38,000. Floyd Ricker, 28 Lakeside Ave., Pompton Lakes, N. J.
Tarhune 5-0883
Також інші фарми на продаж.

BAY RIDGE
$5,000 готівки, решта на 1-шу гіпотеку. Новочасний 6-род. мурований дім, 24 великих кімнат. - апартмент до зайняття. Незв. нагода.
KOCH
6502 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y.
SH. 8-3939

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

Bar & Restaurant — добре положення $150 місячний рент включаючи 3-кімн. апарт. Винайм на 7½ р. $12,500.
Drive-In — при озері і головнім гайвею. Винайм на 10 літ. — $22,000.
Stationery & Lunch — Nassau — $1,000 тижн. оборот. Місячний рент $115. Винайм на 10 років. $14,000.
Romaine Business Exchange
507 Merrick Rd., Massapequa, L. I.
Massapequa 6-7153

ТАВЕРНА
8 круголень, модерний бар, їдальня, кухня, 8-кімн. апарт. Велика площа на паркування.
LINDEN 3-9709
Між 1-4 P.M.

ДІМ І ДОХІД
Першорядні 11 кімнат, що приносять великий дохід, 2½ лазнички; олив. огрівання. $300 місячний дохід і 4-кімн. апартмент. Доступне фінансування, тільки $18,500. JORDAN BARIS, Realtor, 44 13th Ave., Newark, N.J. Day or eves. MI.2-0218. Opposite Hall of Records.

BOLONEY KITCHEN & PROP.
No competition
Повний виряд, — тільки одинокий бизнес того рода в околиці 200,000 людей. Заложений тому 28 років. Комплетний мурований будинок, Гараж на 2 авта, склеп, 6 кімн. апарт. Власник мусить відійти. GI. 2-3245 F-5 Rm. 830 11 W. 42 St. N.Y.C.

Різноманітні твори сучасних наших учених знайдете в новім виданні
УВАН
Науковий Збірник
т. І.
Ціна $2.00.—Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

LANDLORDS & DEALERS
Одержано 200 недавніх моделів холодільників 4 і 6 cu ft. марок General Motors і Westinghouse. Досконалі, немаче нові, ґарантовані. Ціна згідно з кількістю.
BAY REFRIGERATOR CO.
926 B'way, Bklyn (cor. Myrtle)
HY 7-0133

BRIDAL GOWNS
Випродаж
1,000 різнородних довгих суконь, розмір, 9-16.
Сукні для дружок $5—$85.
Сукні для молодої $25—$75.
ROYAL BRIDAL Gown Shoppe
2517 Pitkin Ave., B'klyn, N.Y.
AP. 7-5671 Eve's DI. 5-4996

MARC A. TIMINS
D.D.S.
Повідомляє про свій поворот з військової служби в армії дентистичного корпусу і про відкриття лікарської канцелярії загальної Дентистики.
CHELSEA MEDICAL BUILDING
2 Chelsea Ave., Corner South Orange Ave., Newark 6, N. J.
ESsex 3-2334

САЛЬОН КРАСИ „МАРІЙКА"
Щоденні години:
від 9. рано до 8. вечір.
319 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

КНИЖЕЧКИ
ДО ВПИСУВАННЯ МІСЯЧНИХ ТА ІНШИХ ВКЛАДОК
Ціна 15 центів.
Можна замовляти в книгарні „Свободи".
"SVOBODA"
83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

BRIDES AND GROOMS

Ви можете мати De Luxe
ВЕСІЛЬНИЙ ОБІД
від 4.50 від особи
8 прекрасних забавових заль (великі і малі) на всілякі зібрання від 50 800 осіб,
Ціна від $100
CENTRAL PLAZA
Call Banquet M... AL 4-9806

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7861.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПРИКРАСА КОЖНОЇ БІБЛІОТЕКИ, КОЖНОГО ДОМУ!
Вже вийшло монументальне видання творів найвизначнішої поетки українського національного відродження

ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В 12-ти ТОМАХ
(В-во „Тищенко — Білоус)

Вірші, драми, поезії у прозі, перлини української літератури!

Друковані на гарному папері, чітким шрифтом, в полотняній оправі. Всі ці томи є чудесним доповненням бібліотеки кожного, хто шанує і любить українське слово.

Придбайте їх для себе і своїх дітей!

ЦІНА ЗА 12 ТОМІВ $24.00.
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ
ВИДАННЯ СУРМИ.

1. **Дівчино Моя Переяславко,** міш. хор і оркестра.
   Пущу коня, міш. хор і оркестра. Г. Верьовка Дир.
2. **Козака Несуть,** хор Думка і оркестра.
   За Річкою за Дунаєм, хор Думка і орк. А. Сорока дир.
3. **Ой, ти ковалю,** українська народня пісня, хор.
   Журило, танець, Укр. Народні Інструменти.
4. **Там де ятрінь. Ой у полі вітер віє.** Дует і оркестра.
6. **Взяв би я бандуру. Реве та стогне,** хор Бандуристів.
7. **Великдень** ч. І і ІІ. Резурекція, трад. відправа і Гаїлки.
9. **Туман хвилями лягає,** з опери Утоплена. Хор з оркест.
10. **Забіліли білі сніги,** Бандуристи, ч. І і ІІ.
11. **Де згода в родині,** хор. **Я дівчина Наталка.** З. Гайдай.
12. **Ой, з під дуба зеленого. Ой на горі та сухий дубик.**
13. **Розпрягайте хлопці коні. Гей ну хлопці,** хор і оркест.
14. **Дума про Марусю Богуславку.** Бандурист Штокалко.

ВСІ ПОВИЩІ (14 платівок) за 10 долярів.

Якщо б ви хотіли одну чи дві інші платівки як вище зазначено прошу написати і ми радо замінємо.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА
Ціла опера **НАТАЛКА ПОЛТАВКА** на Лонг Плейінг платівках і альбом за $11.00 з пересилкою.

РІЗНЕ

12 Платівок до танцю, оркестра СНІГУРА	$9.00
12 Платівок до танців АВРАМЕНКА	9.00
6 Нових ПОВСТАНСЬКИХ платівок — Бандуристи Ганушевського	7.00

Жадайте повний Каталог Українських Платівок. Потрібно розпродавців на платівки. Пишіть:

SURMA, 11 East 7th Street, New York 3, N. Y.

„ВІСТІ З УКРА":
Українська Будівельна Корпорація „УКРА"

подає до відома всім заінтересованим, що зараз іде будова одно і дво фамілійних домів, в околиці замешканій українцями і близенько Ню Йорку з найлучшими комунікаційними можливостями в різні сторони, як місто Ню Йорк 30 мін. їзди; Лонґ Айленд і купелеві місця "Rockaway". Ми бажали б, щоб ці доми набули Українці, бо є будовані солідно з цегли і самі себе оплачують.

Пляни можна оглянути, кожного вівтірка і четверга від год. 7-ої до 10-ої вечора в нашій канцелярії при 46 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

Фахівці по будові і звичайні робітники голоситься до праці: Телефонуйте в день: ALgonquin 4-6045 — вечорами по 6-ій. В Брукліні Evergreen 7-2700 на Лонґ Айленд Virginia 9-8076.

ТАРЗАН, ч. 3227. Битва.

Величезна тварюка, що кинулась вниз, на них, нагадувала ведмедя. Але якого ведмедя! Дикого, великого як гіпопотам, з густим довгошерстним кожухом, чорним, як ніч.

Коли тварина піднеслася, щоб вхопити Волтора довгим нурецьким прихопом, Тарзан відкинув свого компаньйона з лінії нападу.

Коли тварюка обернулася, щоб поновити напад, Тарзан скочив на ноги і вхопив важкий валун в обидві руки.